

AKTUALNO VPRAŠANJE

Ob razpravah o perspektivnem razvoju turizma na Gorenjskem, se kaj porodi vprašanje: kaj pa z zdravstvenim turizmom?

Že v začetku naj povemo, da proti tej vrsti turizma nimamo ničesar. Celo nasprotno, mnenja smo, da je okrevanje resničnim bolnikom še kako potrebno.

Kljub temu, pa ne moremo mimo dejstva, da je prav tako imenovani socialni turizem precej pripomogel k turističnemu zalozu gornjesavske doline. S tem, da so

imeli gostinci že vnaprej oddane vse kapacitete, jim za napredek turizma ni bilo dosti mar. To se je odrazilo v površni postrežbi, pomanjkljivi preskrbi itd.

Po informacijah, ki smo jih dobili na Turističnem društvu v Bohinju, pa se na republiškem Zavodu za socialno zavarovanje ukvarjajo z mislijo, da bi v še večji meri kot doslej razširili socialni turizem tudi v Bohinju.

S tem v zvezi se postavlja kopica vprašanj. Poglavitno vprašanje je, če okrevališča res sodijo v naše najbolj poznane turistične kraje? Ali stalna prisotnost okrevancev ne vpliva negativno na razvoj turizma sploh?

Primer Zgornjesavske doline daje jasen odgovor na obe postavljena vprašanji. Zato ne bi bilo napačno, če bi pristojni organi nekoliko porazmislili, če ne bi v interesu razvoja turizma na Gorenjskem, ki je letos napravil odločen korak naprej, vendarle kazalo orientirati socialni turizem v manj znana letovišarska področja, ki pa imajo enake klimatske in druge pogoje kot naša najpoznanejša letovišča.

Ni dvoma, da bi bila taka rešitev razvoju turizma samo v prid.

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XL, ŠT. 71 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 15. SEPTEMBRA 1958

Uspešen zaključek

Letošnjo turistično sezono so v Bohinju uspešno zaključili. Prihodnjno nedeljo bodo za zaključek sezone priredili še tradicionalni »Kravji bal«.

Med sezono so bile vse hotelske kapacitete v Bohinju popolnoma zasedene. Samo recepcija hotela »Pod Voglom« je morala zaradi pomanjkanja postelj v največji sezoni, to je od 15. julija do 20. avgusta, odkloniti prihod 471 gostov.

Izreden obisk turistov v Bohinju se vidi tudi iz podatkov o obisku slapa Savice. Od 15. maja dalje pa do začetka septembra je slap Savico obiskalo preko 15.000 turistov. Povprečno je torej obiskalo slap vsak dan 125 ljudi.

-lk

S seje ObLO Jesenice

Občinski proračun na rešetih

IZDATKI PRORAČUNA HITREJE NARAŠČAJO KOT DOHODKI — PREDPISI BLOKIRALI OKROG 30 MILIJONOV DINARJEV — PRORAČUN ZA ZDRAVSTVO SKRČILI OD 14 NA 9 MILIJ. DINARJEV

V petek popoldne sta se sestala oba zbora ObLO Jesenice. Najprej sta na ločenih sejah razpravljala o izpolnjevanju proračuna dohodkov in izdatkov ObLO, potrdila zaključni račun občine in finančno samostojnih zavodov za preteklo leto in rešila še nekaj manj pomembnih vprašanj. Na skupni seji so odborniki sklepali še o razrešitvi nekaterih uslužbencev občinskega ljudskega odbora in direktorja hotela »Pošta« na Jesenicah, dalje o razrešitvi in imenovanju upraviteljev osnovne šole na Hrušici in Ratečah in še o nekaterih drugih vprašanjih. Končno so poslušali še poročilo predsednika Sveta za gradnje in komunale

zadeve tovariša Lojzeta Božiča o letošnjih gradnjah.

Prva točka dnevnega reda ločenih sej je bila vsekakor najbolj zanimiva. Zbor proizvajalcev je o njej razpravljala več kot dve uri. Gre namreč za izpolnjevanje občinskega proračuna dohodkov in izdatkov. Iz analize je razvidno, da izdatki hitreje naraščajo kot dohodki. Razen tega so povzročile težavo tudi nekatere uredbe, in sicer 6% obvezna rezerva proračunskih dohodkov, 20% obvezna rezerva za črpanje gospodarskega dela proračuna itd. Ti predpisi so namreč blokirali okrog 30 milijonov, na katere ljudski odbor trenutno ne more računati.

Najbolj problematično je v zdravstvu. Že ob sprejemanju plana so bili bolj ali manj prepričani, da predvidena vsota ne bo krila vseh potreb. Uredbe o nekaterih boleznih določajo, da morajo stroške zdravljenja nositi ljudski odbori. Vendar pa v začetku leta ni bilo moč predvideti, kakšne in koliko primerov bo teh bolezni. Odvisno pa je tudi od oskrbnega dneva v bolnišnicah, kjer je prav letos cena spet narasla. Zdravstveni dom je predložil proračun, ki je predvideval nekaj nad 14 milijonov dinarjev izdatkov, vendar so ga pri

sestavljanju občinskega proračuna skrčili za nekaj več kot 9 milijonov dinarjev.

Kakor je razvidno iz podatkov, je zdravstvena zaščita preokorčila črpanje za 18%. Odborniki so zahtevali točnejšega pregleda, kako se gospodari z družbenimi sredstvi, zakaj se je dvignilo število obolenj, zakaj so narasli stroški zdravljenja oziroma oskrbnega dne v bolnici itd. Končno so poročilo sprejeli z nekaterimi priporočili.

Prav zanimiva in živahna je bila tudi razprava o kadru na občini. Povzročila jo je odpuščanje načelnika oddelka za gospodarstvo, ki pa je ljudski odbor ni potrdil, in odhod treh uslužbencev na študij. Ta problem sodi med najbolj pereče v jeseniški občini.

-k

S seje sveta na notranje zadeve in občo upravo OLO Kranj

Nič več privatnih voženj s službenimi vozili

V KRANJU BO USTANOVILJEN OKRAJNI SERVIS ZA PREVOZNE STORITVE DRŽAVNIH ORGANOV IN ZAVODOV, KI BO ZAČEL POSLOVATI S 1. OKTOBROM

V petek je Svet za notranje zadeve in občo upravo OLO Kranj na svoji seji razpravljala o ustanovitvi in pravih servisa za prevozne storitve državnih organov in zavodov na območju kranjskega okraja.

Osebnih avtomobilov, ki so nabavljani s sredstvi državnih organov, zavodov in organizacij (izjema so le gospodarske organizacije) se po odredbi morejo praviloma dobiti le iz servisov kot finančno samostojnih zavodov. Če sme organizacija v smislu predpisov imeti svoje osebnih avtomobile, ustanovi v ta namen posebno servisno organizacijsko enoto. Servisi imajo lahko potrebno število poslovnih enot za posamezne organe, zavode ali organizacije, če so le-te združene v enem servisu.

Tajništvo za občo upravo OLO Kranj je ugotovilo, da na območju kranjskega okraja pride v poštev za servis 25 avtomobilov, ki jih imajo OLO, ObLO ali njihovi posamezni gospodarski organi oziroma zavodi.

Na vprašanje, kako naj bi bil organiziran okrajni servis in ali nameravajo ustanoviti svoj lasten občinski servis, je edino Skofja Loka odgovorila, da želi ustanoviti lasten servis. Vse ostale občine izjavljajo, da ne mislijo ustanoviti lasten servis.

Tajništvo za občo upravo je predlagalo za rešitev tega vprašanja dve varianti. Po prvi se nobeni občini oziroma zavodu ali organizaciji v območju okraja ne bi dovolilo imeti lastnih avtomobilov v posebni servisni organizacijski enoti, po drugi pa bi lahko vse občine in okrajni Zavod za socialno zavarovanje imeli svoje osebnih avtomobile, OLO Kranj pa bi ustanovil za potrebe svojih upravnih organov in zavodov poseben servis s sedežem v Kranju. Svet za notranje zadeve in občo upravo pa se ni odločil ne za prvo in ne za drugo varianto, pač pa za kombinacijo druge, in sicer v tem smislu, da bi se okrajnemu servisu priključil še Zavod za socialno zavarovanje in občina Kranj, ostalim občinam pa bi dali možnost, kolkor se za to odločijo, ustanoviti lastne servise. SZDL pa bo imela svojo servisno enoto. Okrajni servis bo predvidoma imel 11 avtomobilov, Skofja Loka in Jesenice 2, Trzin pa enega.

Z ustanovitvijo servisov se bodo preprečile privatne vožnje s službenimi avtomobili. Avtomobili iz servisov se bodo mogli uporabljati namreč samo za službene in nikakor ne za privatne potrebe državnih organov.

Odločbo o ustanovitvi in pravih servisa za prevozne storitve državnih organov in zavodov v Kranju bo sprejel še OLO Kranj predvidoma na seji 23. t. m., s 1. oktobrom pa bo servis začel poslovati.

3-ler

Poletna sezona se je poslovila. Na Zbiljsko jezero sta legla mir in hlad. Le ob sončnih nedeljah, in te na srečo niso tako redke, je na bregovih jezera, pa tudi na jezeru živahneje kot sicer. Med tednom pa je največkrat tako, kot kaže naša slika. Zdaj zdaj bodo zavele z gora mrzle jesenske sape...

S seje ObLO Radovljica

Končno tudi v Radovljici avtobusna postaja

SREDSTVA ZA NOVO AVTOBUSNO POSTAJO ZAGOTOVLJENA — TUDI TOKRAT NAJDAJŠJA RAZPRAVA O DODELITVI ZEMLJIŠČ IZ SKLADA SLP

Radovljica, 13. septembra.

Včeraj popoldne je bila 13. seja obeh zborov ObLO Radovljica. Pred skupno sejo pa sta na ločenih sejah razpravljala o 11. točkah dnevnega reda občinski zbor in zbor proizvajalcev.

Med drugim so odborniki na ločenih sejah potrdili letošnji investicijski plan Zdravstvenega doma Radovljica, dodelili osnovna sredstva likvidiranega Kmetijskega posredstva Podvin, Kmetijski šoli v Poljčah, nato pa so razpravljali in sklepali o dodelitvi zemljišč iz sklada Splošnega ljudskega premoženja posameznim proslcem. Čeprav so skoraj na vseh dosedanjih sejah odborniki rešili že vrsto prejšnjih, so morali tudi tokrat 11-krat glasovati. Med redkimi, ki so jim bile prošnje zavrnjene, je tudi podjetje TIO iz Lesc. Čeprav podjetje nujno potrebuje primeren prostor za gradnjo skladišča, od-

borniki prošnji niso mogli ugoditi, ker je bila le-ta pomanjkljiva.

Vsekakor pa je bila najbolj zanimiva razprava o novi avtobusni postaji v Radovljici. Pomanjkanje tega komunalnega objekta je v Radovljici že dlje zelo pereče, zlasti zadnja leta, ko sta postala turizem in avtobusni promet nadvse živahna. Skozi Radovljico pelje vsak dan okoli 70 avtobusov, ki nimajo primernega postajališča, pa tudi potniki nimajo primerne čakalnice. Končno bodo Radovljčani le dobili ta pomembni objekt. Na seji so namreč sklenili, da bo občina zagotovila 7 milijonov dinarjev, kolikor bo veljala ta novogradnja. Ker so načrti za novo avtobusno postajo že pripravljeni, z gradnjo ne bodo več odlašali. Otvoritev novega objekta bo prihodnje leto. Radovljica bo v istem poslopu tudi blagajna, turistični urad, prodajalna s spominki in javno stranišče.

Dnevni red za skupno sejo sicer ni bil tako obširen, zato pa toliko pomembnejši za nadaljnje gospodarjenje občine. Ker krajevni odbori doslej še niso prejeli nikakršnih proračunskih dotacij, prav tako tudi ne kulturno-prosvetna in športna društva, je delovanje omenjenih organizacij v letošnjem letu bolj ali manj ogroženo. Krivdo za to stanje nosijo podjetja, ki so do sledje dala šele 196.000 dinarjev dopolnilnega proračunskega prispevka. Odborniki sicer o teh vprašanjih tokrat še niso mogli podrobneje razpravljati, zato pa so sprejeli sklep, da naj ta vprašanja prouči Svet za družbeni plan in finance.

FaBo

„Sen kresne noči“ na blejskem gradu

Bled, 14. septembra. — Na razsvetljeni ploščadi blejskega gradu so včeraj zvečer igralci dramske sekcije DPD Svoboda iz Lesc pod umetniškim vodstvom Bojana Čebulja uprizorili Shakespearovo pravljico komedijo »Sen kresne noči«.

Naravno prizorišče s pročeljem reprezentančnega trakta gradu in grajsko kapelico, skromna emita-cija gozda, je nudila uprizoritvi dokaj primerno okolje. Pravljicnemu razpoloženju pa je nudila svoj čar tudi zvezdnata septembrska noč.

Sproščena in dinamična igra gostov je hitro osvojila občinstvo, ga vodila v začarani krog ljubezenskih in pravljicnih zapletov ter ga prijetno zabavala vse do srečnega konca.

Pozrtvovalnih igralcev in vztrajne publike niti oster večerni hlad ni motil.

Idejo uprizoritve tega dela na blejskem gradu je treba pozdraviti. Le da je do njene uresničitve morda prišlo nekoliko kasno, ob zaključku sezone.

J. B.

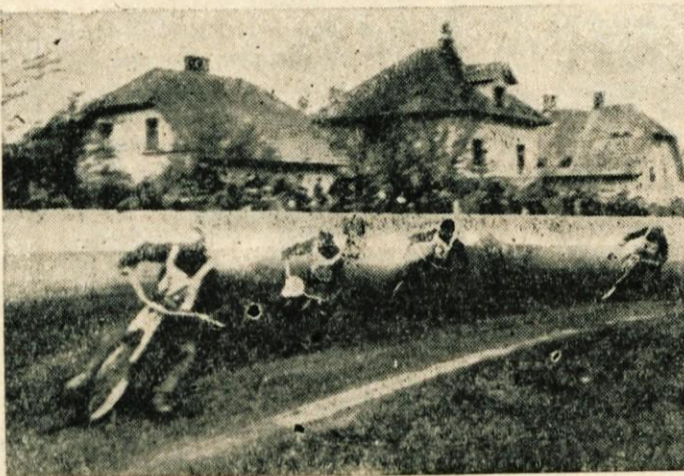
Mladina se pripravlja na volitve v združne svete

Mladino čakajo pred volitvami v združne svete pomembne naloge. Predvsem se morajo mladi ljudje najprej seznaniti s pravi volitev, s pravicami in dolžnostmi kandidatov za nove organe samoupravljanja v kmetijstvu in z nalogami združnih svetov in novih upravnih odborov. CK LMS v Ljubljani bo v ta namen v kratkem izdal posebno publikacijo, ki jo bodo tudi mladinski aktivisti Gorenjske z veseljem sprejeli. Tu bo govora predvsem o čimvečjem vključevanju napredne vaške mladine v združne svete. Člani teh svetov pa lahko postanejo samo tisti mladi ljudje, ki so člani zadrug, ki imajo torej plačan svoj delež. ObK LMS Kranj je o tem že razpravljala in sklenila storiti vse, da pride v nove organe samoupravljanja čimveč mladih in da se mladina najprej zlasti seznani z uredbo o volitvah in pristopi kot polnopraven član v zadrugo. Sklicali bodo sestanek kmečke komisije in predsednikov aktivov mladih združnikov, zadrugam pa bodo predlagali mladince, ki bi prišli v poštev za člane svetov. Nekateri dosedanjí upravni odbori KZ so že sami predvideli nekaj mladih v združni svet, medtem ko druge še zelo skeptično gledajo na mladino. Napredni mladi ljudje s podeželja imajo zdaj najlepšo priložnost, da dokažejo svojo zrelost in sposobnost, da se uveljavijo in da pomagajo nekaterim zadrugam premagovati težave in konservativna gledanja v zvezi z združevanjem in odpravo nekmetijskih dejavnosti.

Prav bi bilo, da bi dosedanja vodstva zadrug tudi sama ugotovila, da je v vzgajanju mladega ka-

dra njihova bodočnost. Razširjene zadrug in njihova vse večja preusmeritev iz posredovanja odkupa kmetijskih pridelkov v pospeševanje in strokovno vodenje kmetijske proizvodnje bo zahtevala vsak dan več srednje in visoko kvalificiranega kadra. V tem pogledu pa zadrug v splošnem vodi jo sila nejasnovidno politiko. 3-

16 junakov na jeklenih konjih v areni

Se nekaj dni in ljubitelji moto-športa bodo spet prišli na svoj račun. Prihodnjo soboto in nedeljo bodo v Kranju spet speedway dirke. Tudi tokrat bodo startali Avstrijci in med njimi Johann Hartl, ki je lani kot zmagovalček dobil nagrado AMD Kranj. Težko je preokovati, če mu bo tudi tokrat uspelo ponoviti podvig, saj bo med ostalimi petnajstimi tekmovalci močna ekipa Poljakov. Pa tudi Nemcev, Fincev in Jugoslovancev ne gre podcenjevati. Vsekakor lahko rečemo, da tako zagrizenih in napetih borb, kot bodo 20. in 21. septembra na kranjski speedway stezi še ni bilo.

Na sliki: Z letošnjih majskega speedway dirk v Kranju

PABERKI PO SVETU

ŽELJE IN STVARNOST

Ob izidu prve številke novega časopisa »Vprašanje miru in socializma«, je praški tednik »Trud« priobčil daljši članek. V njem poudarja neprecenljivo vlogo lista, ki je zamenjal nekdanje glasilo Informbiroja »Za čvrsti mir za ljudsko demokracijo«, hkrati pa omenja veliko zanimanje, s katerim je sprejela novi list češka javnost. Piše, da je bila v Pragi že prvi dan do 10. ure dopoldne vsa naklada v višini 7000 izvodov razprodana.

V resnici pa je bilo list mogoče kupiti še naslednji dan v vseh prodajalnah časopisov, in ga je bilo v Pragi razpečeno le — 3000!

DOLŽNOST — NE MILOŠČINA

Neodvisni londonski tednik »People« komentira v zadnji številki rasne izgrede v Londonu. V tej zvezi piše med drugim:

»Ogromna večina teh ljudi (drugopolnih, op. ur.) prihaja iz zaostalih dežel z zelo različnimi načini življenja. Oni so konec koncev prišli k nam, da bi ušli bedi v svoji domovini. Te kolonije so sestavni del Britanske skupnosti narodov. One so prispevale k obogatitvi matične dežele. Zato je naša dolžnost, da jim vrnemo del tega bogastva...«

Skraini čas je, da bi vsi ljudje na svetu spoznali, da je pomoč nerazvitim deželam in ljudstvom res dolžnost razvitih — ne pa miloščina!

ZELO TOČNO!

Britanski časopis »Observer« je v zvezi s krizo na Daljnem vzhodu napisal tudi tole:

»Kriza v zvezi s Kvemojem in drugimi otoki v Formoski ožini je še vedno resna.

Poročila iz ZDA povedo, da je Dulles zelo srborit... Njega pa podpirajo nekateri vojaški poveljniki, ki v zaostrovanju položaja vidijo možnost, da preizkusijo svojo teorijo o uporabi strateškega atomskega orožja za postopno zatiranje agresije... Kar pa je najbolj zaskrbljujoče, je dejstvo, da obe veliki sili (ZDA in Kitajska, op. ur.) ne najdeta načina, da bi se medsebojno sporazumeli... To je rezultat trmastega zavračanja ZDA, da bi priznale Kitajsko.«

Komentar res ni potreben!

MODERNI KRIŽAR

Načelnik štaba britanskega kraljevskega letalstva D. Boyd, je imel na banketu združenja »Britanska skupnost narodov — Amerika« govor, v katerem je med drugim dejal, da Zpad lahko jutri uniči Sovjetsko zvezo. »V tem trenutku se Sovjeti ne bi mogli maščevati. Čez tri leta bodo to morda lahko storili...« je poudaril general.

Ne vem, kdo je tako naiven, da bi na osnovi te logike začel vojsko!

ABC

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / UREJUNJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZMUK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 967-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJSKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI
ALŽIRCI V FRANCII

Te dni je francosko ministrstvo za vojsko objavilo poročilo o tako imenovani akciji »čiščenja«. Aretirali so nad 300 sumljivih Alžircev, 400 Alžircev pa so začasno aretirali v zasilnem taborišču na pariškem športnem stadionu.

Po vsej Franciji so sploh uvedli posebne varnostne ukrepe. Z vojaškimi stražami so obdali vsa važnejša skladišča, zlasti pa vojaška. Po vseh cestah širom po Franciji so postavili neštete barikade s policijskimi oddelki in objavili posebna navodila domačim in tujim turistom.

Vsi ti ukrepi so namenjeni alžirski fronti na francoskih tleh. Tudi v Franciji živi okoli 400.00 Alžircev. Po večini so zaposleni kot delavci ali rudarji, sploh kot delavci za najtežja dela. Že od vsega začetka so Alžirci, ki so se preselili v Francijo, simpatizirali z alžirskim osvobodilnim gibanjem in ga podpirali. Sprva so zbirali le denarne prispevke in material za vojaško opremo alžirskih borcev, ki se bojujejo na domačih tleh, letos konec preteklega meseca pa so organizirali udarno »drugo fronto« v sami Franciji. Vsa francoska javnost je bila prestrašena zaradi izredno učinkovitih in odlično pripravljenih akcij. Veliko presenečenje so vzbudili predvsem napadi na 17 velikih skladišč bencina in rafinerij petroleja, ki so povzročili veliko škodo. V Toulousu je na

primer zgorelo 7 rezervoarjev s 4 milijoni litri bencina. Akcije so bile presenetljive predvsem zato, ker so francoske oblasti komaj kakih 10 dni prej objavile, da so popolnoma zatrlje vse vojaške komandose Alžircev v Franciji.

Po teh akcijah so izdale francoske oblasti najstrožje ukrepe za vse Alžirce, ki prebivajo v Franciji. Zanje so uvedli strogo policijsko uro — od devete ure zvečer pa do 5 ure zjutraj, toda vse to ni imelo posledic, ki so jih francoske oblasti želele. Te dni so prišli na dan nepopolni podatki, ki govorijo, da so alžirski uporniki kljub strogi pripravljenosti policije in posebnih vojaških oddelkov izvedli samo v prvih 10 dneh septembra 200 raznih akcij. Napadli so več desetih policijskih postaj v Parizu, v Lyonu in v Marseillu ter v bencinska in petrolejska skladišča ob sredozemski in atlantiki obali zmetali nešteto žagalnih bomb. Samo v Parizu so v tem času na ulicah ubili 15 policistov in nad 20 vojakov in oficirjev, v glavnem letalcev, ki so prišli na dopust iz Alžirije. Akcije alžirskih komandosov so nasploš usmerjene proti letalcem ozir. padalcem ter proti skladiščem bencina, ker jim letalske akcije francoskih oddelkov v Alžiriji prizadevajo največ škode in otežujejo borbene akcije alžirske osvobodilne armade.

Začetek septembra je za Fran-

cijo prinesel poleg akcij alžirskih komandosov tudi intenzivno predvolilno kampanjo. Konec meseca bodo namreč Francozi glasovali o novi ustavi. Glavni pobudnik zanjo je de Gaulle in pravzaprav bodo Francozi na dan referendumu odločili, ali so zanj ali niso.

Po zadnjih poročilih bi sodili, da je francoska javnost razdeljena na dva dela, od katerih večji del izraža simpatije za generalovo politiko in mi zaupa, da bo zdaj — kakor je napravil v zadnji vojni — rešil Francijo. Manjši del pa odločno nasprotuje ne samo novi ustavi, marveč tudi vsem drugim generalovim načrtom in akcijam. Nekaj statistični urad v Franciji je pred kratkim ugotovil, da del javnosti, ki ne odobrava generalove politike, obsega kakih 40 % volivcev. To je vsekakor visoka številka, ki je prav lahko nevarna predvsem v ozračju, ki ga danes ustvarjajo v Franciji alžirski vojaški komandosi. Tudi tisti Francozi, ki se jim zdi Alžir daleč in so sploh indiferentni za politično dogajanje v deželi, so po teh družnih in uspešnih akcijah — napovedujejo pa še nove — začeli razmišljati. Če bi se ti na dan volitev odločili proti de Gaulleu, bi bil le-ta verjetno v velikih škripcih. Kratek rok, ki Francoze še loči od odločilnega dne, sicer napeljuje vodo na generalov mlin, vendar pa zmaga de Gaulleu še zdaleč ni zagotovljena. JELO TURK

naša kronika

IZPITNA KOMISIJA S SEDEŽEM NA JESENICAH

Svet za delo OLO Kranj je imenoval na predlog Železarne Jesenice 9-člansko izpitno komisijo za opravljanje izpitov za kvalifikacijo delavce na Jesenicah. Skoraj tisoč kandidatov bo tako lahko že v mesecu septembru začelo s polaganjem izpitov, ki bodo trajali do konca leta. Jeseniški železarji so hvaležni Svetu za delo OLO Kranj, ker jim je s imenovanjem izpitne komisije, ki jo sestavljajo strokovnjaki jeseniške železarne, omogočil polaganje izpitov pred lastnimi strokovnjaki in v rednih terminih.

V KRATKEM
STANOVANJSKA SKUPNOST
TUDI NA SPODNJEM DELU
JESENIC

V četrtek zvečer se je sestel pripravljani odbor za formiranje stanovanjske skupnosti za spodnji del Jesenic. Na podlagi izkušenj prve stanovanjske skupnosti na Plavzu, so se odborniki pomenili o nekaterih važnih pripravah za zbor volivcev. Le-ta bo, kot so predvideli, 25. septembra letos. Nova skupnost bo zajela spodnji del Jesenic od banke do novega gasilskega doma Železarne Jesenice.

-k

PRED SEZONO V JESENISKEM
GLEDALIŠČU

V torek je bila prva seja nove gledališkega sveta Čufarjevega gledališča na Jesenicah. Za predsednika so izvolili Slavka Šabca in za podpredsednika Vinka Zormanca, ter razpravljali o novi gledališki sezoni, ki je pred duri. Čufarjevo gledališče se bo z vso resnostjo oprijelo dela za uprizoritve Zupančičeve »Veronike Deseniške«, ki bo njihova stota premiera.

TUDI V POLJANSKI DOLINI
PRECEJ TURISTOV

V Poljanski dolini je bilo letos 181 % turistov več, kot lani. Tako velikemu obisku sta pripomogla največ Okrajna gostinska zbornica Kranj, ki je pravočasno razposlala prospekte Poljanske doline v sosednje republike, pa tudi domači gostinci so se potrudili, da so gostom ustregli. Glede na vedno številnejše obiske turistov v Poljanski dolini, bi bilo prav, če bi uredili novo gostišče z večjo zmogljivostjo, ker mnogi že letos niso mogli dobiti ne prenočišča ne hrane.

TURISTIČNA SEZONA
V MOJSTRANI

V letošnji sezoni se je zadrževalo v Mojstrani in na Dovjem več kot 300 gostov. Od njih je bilo preko 2000 nočnin. V tem pa ni vračunano 22.000 nočnin (povprečno 60 ležišč) študentskega okrevališča Sonja Marinkovič, ki zlasti v poletnih mesecih okrevance naseli tudi v hotelu Triglav in nekaterih privatnih hišah.

Glede na to, da je turistična sezona že skoraj dosegla predvoljno raven, bo treba razmisliti ne le o povečanju kapacitet (turistične kredite za opremo sob so dobili le trije interesenti, temveč tudi o nekaterih majhnih, zato pa nič manj važnih stvareh: o kulturni in prijazni postrežbi (pritožbe zadevajo res samo eno gostišče, medtem ko so se gostje o ostalih treh celo pohvalno izrazili), o klopih na razglednih krajih, kuhanju po privatnih hišah itd.

ŠAHISTI NA JESENICAH SI
GRADIJO NOV DOM

Šahovsko društvo na Jesenicah, ki je med najdelavnejšimi na Gorenjskem, si gradi nove družtvene prostore za Delavskim domom. S pomočjo Občinskega ljudskega odbora, ki je prispeval 300.000 dinarjev in Železarne Jesenice, ki je dala žilindrno opeko, so dogradili del nove stavbe, ki bo skupaj s staro velika 13 x 7 metrov. V njej bo manjša dvorana in sejna soba, ki bo hkrati služila tudi za ženski šah. Zgoraj pa bo večja soba za prenočišča gostujočih šahistov. Društvo plača namreč vsako leto okrog 100.000 dinarjev za nočnine v hotelih, na ta način pa bodo ta denar prihranili.

Delo opravljajo člani društva prostovoljno. Doslej so opravili okrog tisoč ur prostovoljnega dela.

-k

v nedeljo smo zabeležili

TUDI BLEJSKI ČOLNARJI
SO TEKMOVALI

Bled, 14. septembra. — Danes dopoldne je bilo na blejskem jezeru tradicionalno veslaško tekmovanje z blejskimi čolni »plitvicami«. Tako tekmovanje organizirajo na Bledu vsako leto ob zaključku sezone po naporni poletni vožnji. Tekmovanja se je udeležilo 9 članov z 9 plitvicami; med njimi 6 mlajših in 3 starejši. Tekmovalna proga je vodila od obale pod zdraviliškom parkom do otoka. Dolga je bila približno 1500 m. Zaključek tekmovanja je pokazal naslednje rezultate: med mlajšimi je dosegel 1. mesto Slavko Vidic, 2. Milan

Vidic, 3. Jože Zupan, med starejšimi pa: 1. Peter Zaplotnik, 2. Franc Mandelj, 3. Pavel Ambrožič. Povprečni čas vožnje od obale do otoka je znašal 20 minut. -jb

NEDELJA V ZNAMENJU IZLETOV

Kraj, 14. septembra. — Nenaavadno lepo nedeljsko, za ta čas zelo tople vreme, je bilo kot ustvarjeno za krajše in daljše izlete. Kaže, da so se tega tudi ljudje zavedali. Že v zgodnjih dopoldanskih urah so hiteli proti Gorenjski mnogi avtomobilisti in motoristi. Vsak je namreč hotel izkoristiti sončno in tople vreme, ki se po vsej verjetnosti ne bo posebno dolgo držalo. Posebno živah-

no je bilo danes na Bledu, v Dragi, v Bohinju, pa tudi prelaz preko Vršiča je zabeležil lepo število motornih vozil, ki so se spustila v Trento. Kaže, da tudi kopalni sezoni še ni odklenalo. Medtem ko je rečna voda dokaj hladna, ima Blejsko jezero zelo »užitno« vodo. Nič čudnega torej, da je bila danes kopalna sezona na Bledu zelo živahna.

NAKLO : JESENICE 7:3

Naklo, 14. septembra.

Danes dopoldne sta bili na nogometnem igrišču Partizana v Naklem idigrani dve prvenstveni nogometni tekmi v gorenjski nogometni ligi. Prva tekma je bila odigrana med pionirskima enajstoričima Partizana Naklo in Triglava iz Kranja. Pionirji Triglava so bili ves čas tekme v precejšnji premoči in so z visokim rezultatom (9:0) premagali domačine.

Druga tekma je bila odigrana med mladinskima enajstoričima NK Jesenice in Partizana iz Nakla. Nogometaši iz Nakla so bili skoro ves čas tekme v precejšnji premoči in so z rezultatom 7:3 premagali jeseniške mladince. -an

V ENEM DNEVU — PORAZ IN
ZMAGA

OK Jesenice : Grafičar Ljubljana (ženske) 0:3

OK Jesenice : AOK Ljubljana (moški) 3:0

Jesenice, 14. septembra. — Na Jesenicah je bila danes dopoldne odigrana odbojarska tekma med ženskimi ekipama OK Jesenice in OK Grafičar iz Ljubljane. Gostje so bile dosti boljše od domačink, žato so vseskozi vodile in tudi zmagale z rezultatom 3:0 (15:2, 16:14, 15:5). Domačinkam manjka resen trening, da bi v prihodnje lahko uspešno nastopale na podobnih tekmovanjih.

Tekmi Grafičarja iz Ljubljane in Jesenicami je sledila dopoldne na športnem igrišču Podmežakljo odbojarska tekma med OK Jesenice in AOK Olimpija iz Ljubljane. To pot so moški tekmovalci rešili čast domačega odbojarskega kluba. Moštvi sta bili sicer enako močni, vendar so vodili vse sete domačini in končno zmagali z rezultatom 3:0 (16:14, 15:5 in 17:15). U.

Vremenska napoved

Prevladovalo bo lepo vreme. — Med 15. in 21. možnost kratkotrajnih padavin. Temperatura bo padla.

Pomenek o „Kravjem balu“

Petič - še boljše

Tako pravijo Bohinjci, ko se te dni pripravljajo, da bodo petič po osvoboditvi proslavili tradicionalni »Kravji bal«. Kakor je znano, bo 21. septembra dopoldne v Bohinju spet ta tradicionalna prireditev ob priliki prigona živine s planin. Ob tej priložnosti bo po nekajletnem premoru spet nastopil bohinski pevski zbor »Tomaž Godec«. Nastopila bo tudi folklorna skupina Turističnega društva Bohinj.

Za naše ljudske običaje, folklor-

pesmi iz Bohinja. Hkrati bo posnela tudi nekaj naravnih lepot iz tega dela Gorenjske. Slap Savico so snemali že v petek, odšli pa bodo tudi v Vintgar in drugam.

O letošnjem kravjem balu nam je predsednik Turističnega društva Bohinj, tovariš Jože Jeraj povedal tole:

»Letos že petič pripravljamo to tradicionalno prireditev. Upamo, da jo bomo pripravili še boljše kot lani. Doslej so bile vse prireditve,

so se vračali iz Bohinja, 252 osebnih avtomobilov, 321 motornih koles, 50 avtobusov, 31 tovornjakov in 282 koles. Letos bomo pripravili za goste še več prostora kot lani. Prireditve bomo popestrili tudi s srečelovom. Na prireditvi bodo igrali »Planšarji«. Vse hotelske kapacitete v Bohinju so že vnaprej rezervirane za obiskovalce letošnjega Kravjega bala.«

O Kravjem balu smo se pomenili tudi z vodjo folklorne skupine TD Bohinj Antonom Ogrinom. On je hkrati tudi najstarejši član folklorne skupine. Povedal nam je tole:

»Že od nekdaj so po navadi 21. septembra prignali majerji krave v dolino. Majerji in majerice so imeli navadno takoj za tem svoj likof. Ob tej priložnosti so dobili od gospodarjev nagrado, ker so srečno prignali živino v dolino. Najprej je bila taka prireditev v kaki kmečki hiši, pozneje pa v gostilni. Še kasneje so to prireditev združili s turizmom in tvorili nekako zaključek turistične sezone. Svoj čas so na kravji bal prihajali največ sezonski natakariji, da so se ob koncu sezone še oni dodobra naveselili.

Na kravjem balu je potem najstarejši majer oznanil kako ljubezen, ki se je spletla med mlajšim majerjem in majerico; seveda ju je potem javno zaročil. Poroka je bila o pustu. Zaradi turistične sezone pa so jo pozneje prestavili v junij in tako smo dobili tradicionalno bohinsko kmečko ohcet.«

Če bo torej v nedeljo vreme ugodno, tedaj na svidenje na kravjem balu v Bohinju!

-ik

Majerji so prignali čredo v dolino

ne plesne in pesmi, je v domovini in na tujem iz leta v leto več zanimanja. Trenutno se v Bohinju mudi ekipa Dolomea-filma iz Vicenze iz Italije, ki bo na željo Turističnega društva Slovenije posnela nekaj folklornih plesov in domače

razen takrat, ko je v soboto zapadel sneg, precej dobro obiskane. Obisk iz leta v leto narašča. Lani je bilo v Bohinju okoli 9.000 ljudi. Precej pa se jih je, ker niso dobili prostora, moralo vrniti. Samo od 2. do 4. ure popoldne sem naštel, ko

ŽIVLJENJE

V 3

Dimenzijah

**Pripovedovanje o nezasečenih lučih
nediscipliniranih kolesarjih in neslužbeni vožnji
v službenem avtomobilu**

**ZIVLJENJE JE TREBA VSELEJ POGLEDATI Z DVEH PLATI.
MI SMO GA TOKRAT CELO S TREH. KDAJ, ZAKAJ IN KAKO —
O TEM NAJ BO SEDAJ BESEDA.**

»Včeraj zvečer sem se peljal s kolesom domov,« mi je pripovedoval znanec, »pa sem dvakrat moral počakati, sicer bi zapeljal v občestni jarek. Nasproti sta mi privozila avtomobila, ki nista zasenčila luči in sta me povsem oslepila.«

»Kadarkoli vozim, vedno preklinjam kolesarje,« tako mi je dejal neki šofer. »Nagnetejo se ti pred avtomobil, da ne moreš nikamor. Vedno vozijo vstric in ovirajo promet.«

»Na službenih vožnjah komajda opazim kak prekršek,« je povedal prometni miličnik Lojze Semolič. »Ko pa sem v civilu, pa jih opazim toliko, da se kar zgrozim.«

Mnogi se pritožujejo, da se na naših cestah spričo naraščujočega prometa vse bolj uveljavlja zakon

Spet drugi tožijo, da kolesarji ne upoštevajo prometnih predpisov.

Večina pa jih meni, da na cesti zavлада vzoren red, brž ko opazijo vozniki prometnega miličnika. Vsi ga že od daleč spoznajo po značilni beli barvi njegove čelade, ali pa službenega avtomobila. Razen tega pa imajo vozniki tudi svojo »obveščevalno službo«, ki baje brezhibno deluje. Ko so delali poizkuse z alkoesti v Ljubljani, so bili že dve uri kasneje o tem obveščeni menda vsi vozniki v Sloveniji!

Da bi spoznali, koliko je resnice na vseh teh trditvah, smo se v uredništvu odločili za tri akcije: Prva akcija — »NOČNI KOLE-SAR«, druga akcija — »FIAT 600« in tretja akcija — »SLUŽBENI AVTOMOBIL«. V treh dneh smo v treh različnih dnevih časih, iz treh različnih zornih kotov, doživljali življenje na naših cestah.

NOČNI KOLESAR

V 22. členu Uredbe o prometu na javnih cestah piše: »Vozila morajo pri srečanju drugega vozila ugasniti luč za osvetlitev ceste, ki more s svojim bliščem oslepiti voznika... Bleščečo luč je treba ugasniti najmanj 100 metrov pred srečanjem z motornim vozilom, vprežnim vozilom, kolesom, četo vajakov, skupino pešcev, konjenikov ali živine.«

Kranj, ponedeljek, 8. septembra ob 20. uri in 5 minut.

ZAČEL SEM NA »BEKSELNU«. Počasi sem vozil proti Naklem. Kolo, ki sem si ga izposodil nalašč za to akcijo, je bilo brezhibno tehnično opremljeno. Dolgo nisem srečal nobenega vozila. Kranj sem bil pustil že za seboj, ko je temo nad kranjskim poljem vendarle prežal snop avtomobilskih luči. Živahneje sem zavrtel pedala in dinamo je začel glasneje žvižgati. Nasproti mi je pripeljal avtobus SAP - Turist biroja. Ko me je voznik opazil, je takoj ugasnil bleščečo luč.

0:1 zame! Malo prej sem še razmišljal, kako pišem sijajno reportažo o neobzirnih voznikih. Začel sem imel domala že sestavljen. Sedaj pa kar nenadoma...

Potem pa se je odprlo. Drug za drugim so pridrvili po cesti. Najprej Volkswagen št. 12... Bleščečo luč pri srečanju ni ugasnil. Nato star Fiat, ki je storil takisto. Za njim Fiat 600, ta je luči ugasnil. Za Fiatom težak tovornjak, ki je pustil luči lepo goreti. Sledil mu je spet Fiat 600, ki pa ni posnemal svojega »brata« in je pustil močne luči kar prižgane. Ze nameček pa še dve motorni kolesi: Vespa in star NSU, ki prav tako nista ugasnili luči.

»Kaj hiter preobrat! 6:2 zame,« sem se razveselil.

Jezilo me je le, da niti enemu avtomobilu niti motorju, nisem mogel prečitati številka na tablicah. Nekoliko je bila temu kriva naglica, nekaj pa tudi slaba osvetlitev tablic.

Skoraj sem že prikolesaril na Polico, ko sem za nameček srečal še dva Tomosova rolerja. Prvi je luč povsem pravilno zasenčil, drugi je ni.

Na Polici sem naletel na prometno nesrečo. Zgodila se je slabo uro pred mojim prihodom. Motorist Jože Veber iz Ljubljane s sovozačem Nikom Poklerjem, se je okoli pol osmih zvečer vračal domov. Na poljskem klancu je srečal dva voznika. Oba sta bila brez luči. Prvega je opazil in prehitel, naslednjega pa ni videl in je zato treščil vanj. Udarec je bil tako silen, da je zgornji del voza z voznikom vred zgrmel po tleh. Pri tem sta bila voznik Bogdan Napokoj s Suhe in sovozač Pokler težko poškodovana in so ju morali prepeljati v bolnišnico, motorist pa je dobil le lažje poškodbe.

Se eno opozorilo vsem, ki ne uporabljajo svetlobnih signalov po predpisih!

Obrnil sem. Nazaj grede sem srečal še 5 motornih vozil. Vsi razen nemškega Mercedes 190, ki sem ga srečal že v Kranju (kjer bi že tako moral voziti z zasenčenimi lučmi!), so bleščečo luč ob srečanju ugasnili.

Ob 21. uri in 15 minut je bila akcija »nočni kolesar« zaključena.

Bilanca: Od 15 vozil, kolikor sem jih srečal, jih 8 pri srečanju bleščečih luči ni zasenčilo. Le 7 se jih je raynalo po predpisih.

Ceprav s piškavo večino, je prva teza vendarle potrjena!

AKCIJA »FIAT 600«

»Vožnja s kolesom vstric je prepovedana.«

Kranj, torek, 9. septembra ob 14. uri.

met tod mimo premočno oviran. Ne bi bila najslabša rešitev, če bi napravili pod sedanjo cesto podvoz, morda vsaj za pešce, ki gredo na železniško postajo.

Da bi bila gneča še večja, je tokrat poskrbel iznadljivi prodajalec časopisov.

»T! Novi T!« je kričal na vse grlo. Precej delavcev ga je obstopilo. Sele ko je videl, da naš Fiat le ni napolnjen s povsem na-

prav tu prišlo že do več prometnih nesreč, ki so terjale tudi otroška življenja.

Na Kokrškem mostu smo srečali žensko, ki je peljala otroka na blatniku. Ko nas je zagledala, se je nerodno skobacala s kolesa in poizkušala napraviti vtis, da se sploh ni peljala.

»Kako neprevidni so ljudje,« je spregovoril tov. Kelih. »Kaj ko bi bil otrok omahnil, ali pa vtaknil nogo med špiče?«

»Zadnjič sem doživel tak primer,« je pristavil tov. Mohorič. »Neka ženska je peljala, prav tako kot tale tukaj, otroka na blatniku. Otroci je vtaknil nogo med špiče, jih nekaj polomil, hkrati pa si je tudi sam zlomil nogo. Ženska pa: namesto, da bi peljala otroka k zdravniku, ga začela zmerjati — in zraven popravljala kololo«

POIZKUS

S SLUŽBENIM AVTOMOBILOM

»Vožnja s kolesom vstric je prepovedana.«

Kranj, četrtek, 11. septembra ob 5. uri in 30 minut zjutraj.

PRED OKRAJEM SMO SE VKR-CALI v službeni avtomobil: tovariš Mohorič, fotoreporter in jaz. Ugotoviti moramo predvsem, kako se bodo obnašali kolesarji — in seveda tudi drugi vozniki — ko bodo zagledali službeni avtomobil.

Relacija: ista kot s Fiatom 600.

Pred »Iskro« je bilo še pusto. Prvi delavci so sicer že prihajali na delo, vendar v večini le pešci z vlaka in avtobusov.

»Najgostejše je tu nekaj minut pred šesto,« me je podučil naš fotoreporter, kajti tudi on po navadi šele v tem času hiti tod mimo.

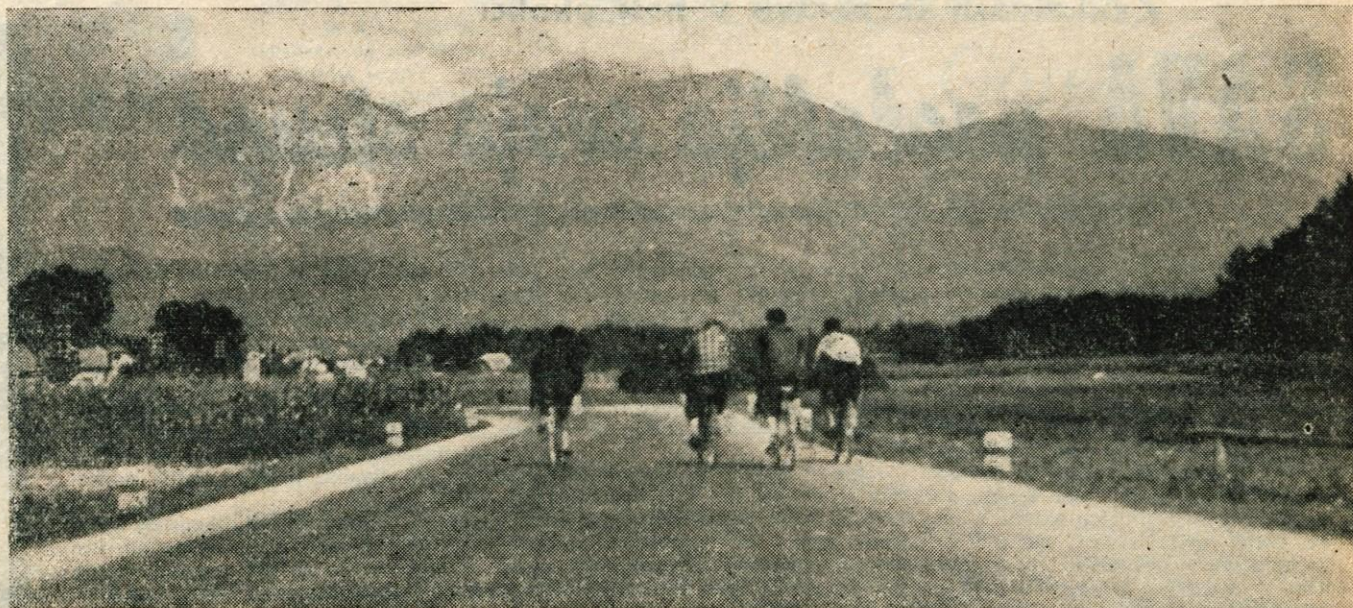
Odločili smo se zategadelj, da najpoprej pogledamo na Primskovo. Onkraj mostu smo se ustavili. Od ovinka sem, iz Senčurja in z Jezerske ceste je prihajalo vse več kolesarjev. Pogled nanje je bil silno zanimiv. Medtem ko so se izza ovinka pripodili v gostih gručah, so se le-te vse bolj razpotegovale, čim bliže so nam prihajali. Mimo nas so vozili v vzornem »gostjem redu«. Nič ni bilo treba opozarjati, niti dajati kakih signalov. Ko smo počasi nadaljevali pot, nam ni bilo treba nikogar poditi s poti. Da, celo z rokami so kolesarji pred nami kazali smer vožnje. To se sicer silno redko zgodi!

V dveh dneh sta se tako potrdili tudi naslednji dve tezi.

PRIPOVEDOVANJE O NEPRE-VIDNIH KOLESARJIH bi bilo seveda mnogo zanimivejše, če bi namesto opisa posameznih dogodkov, navedli imena ljudi, ki so prekršili cestno-prometne predpise. Mnogo živahnejše bi bilo tudi v primeru, ko bi vsakogar, ki je prekršil pravila vožnje na kraju samem ustavili, morda celo kaznovali. Toda naš namen ni bil tak. Že vnaprej smo se domenili, da bomo napravili tokrat poizkus samo zato, da vidimo, kaj se dogaja na naših cestah in da bomo potem o dogodkih poročali. Poročali natanko tako, kot so se dogodili. Poročali zato, da bi ljudje, ki bodo brali te zapiske, končno morda vendarle spoznali, da je prav neprevidnost tista, ki povzroča iz dneva v dan več prometnih nesreč.

Kakšna škoda, če mora človeka šele nesreča izučiti, da cestno-prometni predpisi niso sami sebi namen, marveč so zato tu, da zagotovijo voznikom varno vožnjo po cestah.

ABC

NA CESTI PROTI VISOKEM JE TAKALE VOŽNJA KOLESARJEV VSAKDANJI POJAV

OZKO GRLO

Pri gostilni »Kokra« na Primskovem vozniki po navadi parkirajo kar takole kot kaže slika.

NESTRPNO ČAKAMO PRED TOVARNO »ISKRA«. Razen mene so v Fiatu še naš fotoreporter, Drago Mohorič in Rado Kelih. Slednja dva iz prometnega oddelka tajništva za notranje zadeve. Zanimajo nas predvsem, kako se ljudje obnašajo na cesti, ko ni nikjer v bližini prometnega miličnika.

Kmalu po drugi uri je cesta pred tovarno »Iskra« pravo mravljišče. Pešci trumoma hte proti železniški postaji, vmes se prerivajo kolesarji, mopedisti, motoristi in avtobusi. Verjetno bo treba kaj kmalu razmišljati o novem izhodu iz tovarne. Drugače bo tranzitni pro-

vadno vsebino, se je umaknil na pločnik.

Mimo je privozil tovornjak. Dokaj hitro, celo preveč hitro. Čudil sem se, da se spričo tolikšne gneče in nepreglednega ovinka ne pripeti več prometnih nesreč. Za tovornjakom je privozil motorist. Brezskrbno se je pogovarjal s sovozačem.

»Ze spet!« je vzklil tov. Mohorič. »Ne vem, kolikokrat smo ga že opozorili, naj ne vozi brez pita. Tudi kaznovan je že bil. Pa nič ne pomaga!«

Kljub gneči je na moč hitel. Kaj, ko bi prišlo do nesreče? Brž ko bi ugotovili, da je vozil brez vozniškega dovoljenja, ne bi več dosti razglabljali o krivicu.

Poizkušali smo ga dohiteti. Kljub temu, da smo vozili z vsem plinom, ga nismo mogli ujeti.

Obrnili smo in skozi Kranj odbrzeli proti Visokemu.

Po drugi uri se morajo vozila skozi Primskovo dobesedno prebijati. Prvo »ozko grlo« je že pri gostilni »Kokra«. Tu po navadi vozniki vzrežnih vozil zasedejo s svojimi vozi polovico ceste, ostalo polovico pa kolesarji. Prav tu smo zagledali kolesarja, ki je vozil po sredi ceste, ne da bi se držal in — slatil suknjič. Naši signalni ga, kot je kazalo, niso dosti vznemirjali. Sele ko je skozi stekla zagledal v avtomobilu miličnika, se je hitro podvzval na rob ceste.

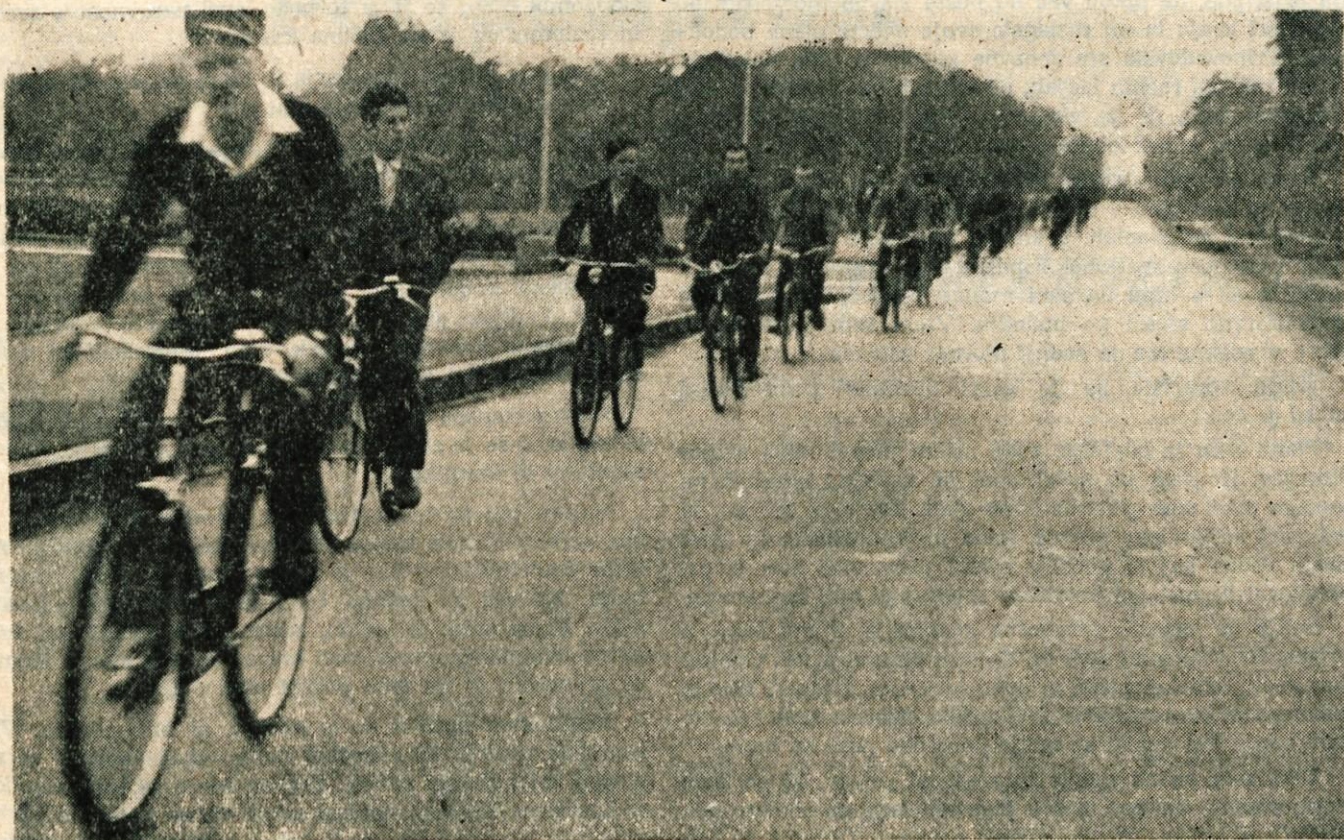
Vožnja v dvojce je na naših cestah vsakdanji pojav, čeprav je prepovedana. Toda na Jezerski cesti ste lahko pričali tudi vožnji v troje, ni pa redek primer, ko zagledate pred seboj roj kolesarjev, ki se je razprostrl kar čez celo cesto. Pri Britofu smo imeli priložnost opazovati tak pojav tudi mi. Ko smo jih počasi prehiteli, jim je tov. Mohorič požugal in brž so bili v vrsti.

Ko smo se vračali, smo na Primskovem iznenadili na cesti kopico otrok. Ne vem, kako starši lahko tako mirne duše puščajo otroke na cesti, ko vendar vedo, da je

Na cesti smo iznenadili koplico otrok...

močnejšega. Težja vozila ne upoštevajo lažjih. Posebno ponoči, ko sploh ne zasenčijo luči ob srečanju s kolesarji.

Gosta gruča kolesarjev. Se je ob pogledu na službeni avtomobil razpotegnili v vzoren »gostji red«. Cesta Staneta Žagarja v Kranju ob tričetrt na šest zjutraj, 11. septembra.

Zanimivosti iz narave v naši okolici

SAVA pogloblja svoja struga

Sava je s svojo erozijsko silo strugo v tisočletjih tako poglobila s pomočjo ledenikov in postopnega dviganja ozemlja, da je prišla do nepropustne terciarne osnove in se vanjo že precej zajedla. Zato opazimo nekaj metrov nad savskim nivoom na desnem in levem bregu vse od Strževega do Bistrice na površju miocensko sivičo — nepropustno terciarno podlago, zaradi katere je na tem terenu vse polno izvirov. V prerezu vidimo v savski dolini spodaj sivo, nad njo mogočne bloke konglomerata, ki v splošnem tu ni preveč trden, nad njim pa debelejšo ali tanjšo plast rjavorumenkaste ilovice, ki prekriva Dobravo. — Konglomerat sestavljajo debelejši in drobnejši prodniki, pomešani ponekod z mivko. Zaradi nekompaktnosti se močno kruši, zlasti ob potresih in spomladi, ko se topi led, zato se stene na nekaterih mestih od Save vse bolj oddaljujejo. Drobnejši in debelejši odpadki kosi dajejo pokrajini ob Savi, ki je močno nagnjena proti navpičnim stenam, značaj kraške goličave. Zlasti na nekaterih mestih se lepo vidijo pravcata melišča, kjer se kamenje kruši in posiplje v tako gostih presledkih, da se tudi najmanj zahtevne rastline ne morejo vkoreniniti in s tem vsaj nekoliko ustaviti nenehno razpadanje. Drugje pa je teren močnejše poraščen z grmovjem, zelišči in tudi drevjem. Navpične konglomeratne stene so ponekod zelo gladke, niso poraščene z rožami, druge pa so bolj razčlenjene s policami in manjšimi sklaninami previsi ter poraščene tudi že z grmovjem.

Svet ob Savi od Okroglega do Bistrice imenujejo domačini »V pečeh« ali »Na Savi«. Tu je nešteto izvirov. Zanimivo je, da se višina teh izvirov zelo spreminja: nekateri so tik nad savsko gladino, drugi pa visoko v pobočju (višinsko so oddaljeni od Save tudi 5 in več metrov). Ti izviri nam dokazujejo, da je za vodo nepropustna miocenska podlaga v smeri od Udnega bošta proti Savi nekoliko nagnjena in

podolžno precej nagubana. Isto lahko opazujemo tudi pri izviri Mlinarjevega studenca na Okroglem.

Večjih jam v savski dolini ni, so pa manjše, ki so večidel še izredno mlade, po svojem nastanku pa zanimive. Veliko vlogo pri njihovi tvorbi imajo potresi in nekompaktnost konglomerata.

Jame v samih konglomeratnih stenah so redke. Pri njihovem nastanku voda ni imela velike vloge, pač pa kršenje stropa. Dobro poznana je partizanska jama na Okroglem, kjer so se v času fašistične okupacije skrivali partizani, bili izdani, obkoljeni in so se potem v jami sami postrellili. Jama je dolga le 9 m, visoka in široka pa 4 m. Je suha in brez kakršnihkoli kapniških tvorb. Leži v nekoliko trdnjšem konglomeratu tik pod površjem

Dobrave, vhod je neznaten in vodoraven.

Pod konglomeratnimi stenami so nastali številni previsi, ki imajo včasih značaj pravih jam. Nekatere starejše so že lepo zasigane, vendar se v teh sigo več ne tvori. Prerastajo jo neke zelenkaste, po površini mastne alge. V nekaterih manjših jamah pa so se sigo in kapniki pravkar začeli pojavljati.

Jame v obliki špranj ali razpok so se stvorile navadno med dvema ali več skalami, ki so se pri potresu utrgale s pobočja in se spodaj ustavile na miocenski podlagi. Ta je pokrita s prstjo in kamenjem in porasla z gozdom. Ker miocenska podlaga vode ne propuša, naletimo v njih na tolmunčke stoječe vode, ki se nabere ob dežju.

3-ler

Najbolj strupene kače žive v morju

Na Zemlji živi danes okoli 2400 vrst kač, izmed njih je manj kot 200 strupenjač. Le-te zahtevajo manj žrtev

kot na splošno mislimo. V Združenih državah Amerike umre na leto n. pr. za ugrizi strupenih kač le okoli 150 ljudi, medtem ko zahteva avtomobilski promet letno nad 30.000 žrtev.

Vsakdo ne ve, da žive kače tudi v morju. Vse so strupene, nekatere med njimi celo bolj kot kobra. Njihov strup deluje na centralno živčevje. Ribiči, ki love v morjih, kjer morske kače živijo, se jih zelo boje, saj so pri svojem delu pogosto žrtev njihovega ugriza. Kljub veliki strupenosti pa so jim morske ptice in ribe veliki sovražniki.

Pravijo, da morske strupene kače ne napadajo plavalcev. Hranijo se le z ribami (nekateri požirajo samo jegulje). Čeprav plavajo večinoma le na valovih, se vendar spretno potapljajo tudi do večjih globin. Ob zatišjih plavajo v večjih skupinah po morski gladini, kjer se sončijo. Izven vode slabo vidijo, na kopnem pa so sila neokretne. V ujetništvu so zelo boječe in odklanjajo vsakršno hrano.

V hladnih krajih strupene kače ne žive. Na ameriškem kontinentu jih poznajo le do južne kanadske meje. Po-linezijski otoki, Madagaskar, Nova Zelandija, Azorski in Kapverški otoki in mnogi naši dalmatinski otoki ne poznajo strupenih kač.

3-

DOBER TEK, MUČKI

Mačka, ki bi s takim užitkom kot tale na sliki jedel koruzo, verjetno še niste videli. Pa se vseeno najdejo tudi taki primerki. Mačke so sicer pretežno mesojede živali, vendar jim včasih tekne tudi kaj rastlinskega. Še nedozorelo, mlečno zrnje koruznega storža je tale mladič glodal s takim zadovoljstvom in tekom, da bi se mu pač vsakdo čudil. Motiti se sploh ni pustil in če sem se mu približal, je samo zarenčal in me grdo pogledal. Kaj sem hotel? Za spomin sem ga fotografiral in mu voščil še dober tek.

3-

DOLINE REK NA DNU JADRANA

Podrobna raziskovanja obalnega področja Jadranskega morja so dala zanimive podatke. Znano je namreč, da naša jadranska obala počasi tone. Raziskovanja so pokazala med drugim, da so na dnu Jadranskega morja potopljene kopenske oblike rečnih dolin in razne oblike kraškega sveta, predvsem vrtače.

Potopljene doline Zrmanje, Cetine in nekaterih drugih rek so podaljšane za več desetih kilometrov v morje. Današnje ustje Neretve (največje v Jugoslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

goslaviji) je nedaleč od Ploča.

Tudi Soča se izliva v Jadransko morje nedaleč od Tržiča. Po jugoslovanskem ozemlju teče v dolžini 97 km in pri Gorici prehaja v Italijo. Toda niti ustje Neretve niti ustje Soče nista bili vedno na sedanjih mestih. Ugotovljeno je, da je ležalo nekdanje ustje Soče 70 km zapadno od otoka Mali Lošinj. To pomeni, da se stara, potopljena dolina Soče, razteza po dnu Jadranskega morja ob zapadni obali Istre dobrih 150 km.

„SAM“

Na sliki je prizor iz črno-belega filma »Sam« v panoramskem formatu, ki ga bo po scenariju in v režiji Vladimira Pogačiča posnel Avala-film iz Beograda. — Filmska ekipa, ki je začela z delom 4. avgusta, se bori s precejšnjimi težavami, predvsem v težko prehodnimi kanjoni Sutjeske in pokrajino na Tjentištu. Kljub terenskim zaprekam in vremenskim neprilikam pa se nadejajo, da bodo dela na terenu končana v začetku oktobra.

Film »Sam« pripoveduje zgodbo partizanskega odreda, ki je, potem ko je kril umik partizanske glavnine, ostal v sovražnikovem obroču. Položaj je brezupen, kajti sovražniki so zasedli domala vsako ped zemlje okrog obkoljenega odreda. Tu pa začne zgodba psihološko pronicati v posamezne osebe in osvetljevati njihove značaje, hkrati pa jih s silovito dinamiko dogajanja povezuje v trdno dramaturško gradnjo.

Med izkušenimi igralci bomo to pot gledali tudi take, ki se doslej še niso pojavili na filmskem platnu.

S.

V Požarevcu največ razvez

Ljudska republika Bosna in Hercegovina se ponaša z dvema okrajema, v katerih imajo po statističnih podatkih najmanj zakonskih razvez v Jugoslaviji. To sta okraja Livno in Trebinje. V prvem okraju je bilo na 1000 sklenjenih zakonov 7 razvez, v drugem pa 6.

Nasproten nič kaj zavidljiv rekord v Juoslaviji pa ima okraj Požarevac. V tem okraju je bilo na 1000 sklenjenih zakonov 829 razvez. Daleč izpod tega rekorda so mesta Beograd, Novi Sad in Zagreb. V prvem je bilo na tisoč sklenjenih zakonov 317 razvez, v drugem 390, a v tretjem 220. Po statističnih podatkih so zakonske zveze v večjih mestih manj trdne kot v manjših mestih.

3-

Zanimivosti

STROJ, KI PREVAJA NA VSE JEZIKE

Skupina londonskih strokovnjakov je izdelala načrt stroja, ki bi po narekovanju mogel prevajati na vse jezike. Realizacija prvega prototipa bi stala okoli 100.000 funtov. Stroj bi prevedel v eni uri 3000 besed.

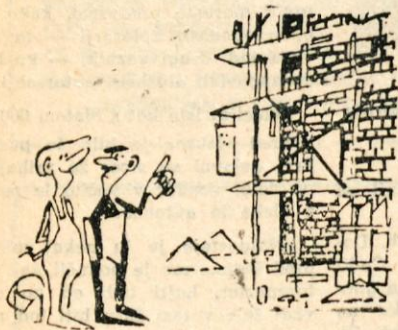
ELEKTRIČNI TERMOMETER V ENI SEKUNDI IZMERI TEMPERATURO SRCA

V moskovskem inštitutu za preizkušanje kirurških aparatov in orodja, so konstruirali električni termometer, ki more v eni sekundi zmeriti temperaturo srca, pljuč, želodca ali drugih notranjih organov. Uporaba je sila preprosta. Zadostuje, da položimo toplomer na določeni del telesa in kazalec nam na skali takoj pokaže temperaturo ustreznega notranjega organa.

»POŽERUH«

Časnik, ki izhaja v sto tisoč izvodih, požre na dan toliko lesa, kolikor ga v enem letu zraste na enem hektaru gozda. V enem letu pogoltne torej 400 ha novo zraslega gozda.

ZA RAZVEDRILO

— Ali je to tista novogradnja?
— Kakšna novogradnja! Saj gradimo že dve leti!
(Iz Del. enotnosti)

43

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN PRIPOVEDUJE

Ko sem ob treh popoldne vstal na krovu in opazoval valove, sem iznenada slišal strele. Najprej so ladje izobesile zastave za preplah. Slišal sem bobnenje letal in zagledal enega Heinkela. Videl sem, kako je izpustil okrog 200 m daleč od nas bombo; za las je zgrešila 5000-tonsko tovorno ladjo, ki je nosila 250-kilogramske bombe in streliške. Ladja se je od eksplozije zamajala, vendar je mirno plula dalje, letalo pa se je skrilo za oblake. Vse to je trajalo samo nekaj sekund. Topničarji se sploh niso utegnili zbrati okrog svojih topov.

Preplah na krovu je bil velik; na vseh obrazih se je zrcalilo razburjeno pričakovanje. Frank, fant sedemnajstih let, ki je delal z menoj, je zažvižgal skozi zobe; »Nocoj jih bomo dobili po grbi.«

Ko sem po preplahu odšel dol, mi je glavni topničar rekel isto. Vprašal sem ga, zakaj.

»Za vraga, kamerad, mar ne veš? To prekleto švabsko letalo bo vse povedalo skritim podmornicam in te nas bodo zdelale. Pomni moje besede! Nikar mi nocoj ne leži v pižami!«

Povečerali smo dokaj tiho, brez hrupa. Zatem sem šel dol na nekaj partij remija s topničarji. Kasneje sem se vzpel na krov. Prizor, ki sem ga zagledal, je bil običajen — morje ni preveč valovalo, na nebu so sijale zvezde, videl sem pene na valovih in slišal melodično brnenje motorjev. V dalji so se risale silhuete drugih ladij. Vsepoposod je vladala tihota.

Odšel sem na krmo in pokadil cigareto z dvema topničarjema, ki sta tam stražila, skrbno prikrivajoč goreči del

cigarete — zakaj v konvoju je hud prekršek, tudi če pokažeš samo trohico svetlobe. Pomenek je tekel o običajnih stvareh pri mornarjih — o ženskah, pijači in tujih dekletih, katere sta srečala v daljnih krajih sveta. Topničarja sta prisegala, da nikoli več ne bosta šla na morje, ko bo vojna pri kraju in mi razlagala svoje načrte glede bodočnosti. Pripovedovala sta zabavne zgodbe o tem, kako sta kradla rum na raznih ladjah, na katerih sta služila vojsko. Prepričan sem, da je vsakdo v vojni mornarici »ropal« rum v enem izmed obdobj svojih kariere.

Naposled sem utrujen legel. Tokrat res nisem oblekel pižame in sem spal v obleki. Prebudilo me je bitje zvona, ki je klical na preplah. Trenutek sem ležal otrpel, mežikajoč v slepečo svetlobo. Topničarji so poskakali s svojih ležišč, imeli v hipu na sebi rešilne pasove in popolnoma disciplinirano stekli po hodniku. Vtem sem še ležal na hrbtu v polsnu, me je zadnji mornar zagledal.

»Hajd, tovariš!« se je zadr. »Prekleti podmorniški napad je to.«

Planil sem iz postelje, toda nisem mogel najti svojih škornjev. Ko sem jih našel, sem jih napačno nataknil na noge in spet sem jih moral menjati. Zdelo se mi je, da ima moj rešilni pas preveč vrvic in jermenčkov in tako nisem vedel, kaj bi počel z njimi. privezoval sem si ga, odvezoval in spet privezoval — zmeraj je bilo kaj narobe.

Ladjo je stresla strahotna eksplozija. Planil sem na hodnik, toda spomnil sem se, da sem pozabil plašč. Odhitel sem nazaj, oblekel plašč in spet zdrvel na hodnik. Tokrat sem pozabil svoje papirje in škatlico cigaret: spet sem se vrnil ponje. Na koncu se mi je posrečilo priti na krov.

Ozrl sem se na morje in zagledal prizor, ki ga bom vedno pomnil. Tanker in dve trgovski ladji so silovito gorele in ves konvoj so osvetljevali plameni. Te ladje so bile samo nekaj sto metrov oddaljene od nas. Zatem je pretrgala zrak še ena preglušljiva eksplozija in videti je bilo,

da bo našo ladjo vrglo iz vode. Naša sestrška ladja je plula na levi kakih sto metrov od nas. V hipu se je prevrnila in izgubila v valovih. Razletela se je ladja s streliški, ki se je tisto popoldne komaj, komaj izognila letalski bombi. Zdaj se ji je torpedo zaril naravnost v trebuh in razletela se je na drobne kosce.

Stal sem zraven topničarja iz Londona. Rekel je samo: »Ubogi pankrti, še čutili niso.«

Ozrl sem se na moštvo — fantje so bili videti nenevadno stari in nestrpni. Prevzel me je občutek nemoči. Zaboga, koliko je sploh vredno to naše življenje? Še pred nekaj sekundami je bila tista ladja polna postavnih zdravih fantov, ki so zdaj mrtvi ali umirajo v plamenih ali pa jih duši ledena voda. Slišal sem klice več brodolomcev na pomoč. Ladijski stroji so umolknil in svetleče krogle so osvetljevale konvoj. Šepetali smo preplašeni in osupli spričo te strašne katastrofe.

Nemci napada niso ponovili. Ure so minevale počasi in naposled se je zasvitalo. Pripravil sem čaj in ga odnesel kapitanu in častnikom.

Vsi so bili še blede. Okna na poveljniškem mostu so bila razbita in kosi stekla so ležali vse naokrog po krovu. Kake četrte milje od nas je tonila v morje orjaška tovarna ladja. Spustili so rešilne čolne in posadka je zapustila ladjo. Kljun ladje je izginil, zatem pa je, potem ko se je strmo dvignila iz morja, tudi krmo zagrnilo morje. Konvoj so preuredili in mi smo počasi pluli dalje...

Odšel sem počivat — o spanju ni bilo govora. Vzel sem kos papirja in načečkal nanj nekaj okornih verzov o vsej tej pošastni raboti. Zraven mene je ležal topničar iz Londona. Ko sem napisal svoje verze, sem mu jih dal prebrati; pogledal je okoli sebe, poklical svojo posadko in jel brati naglas. Ko je prišel do kitice, kjer sem pohvalil topničarje, je zanosno povzdignil glas.

SPORT

10 let nogometa v Lescah

V novi sezoni brez mladinskega moštva

MED PIONIRJI VELIKO ZANIMANJE ZA NOGOMET — PRVO MOŠTVO NIKDAR V NAJMOČNEJŠI POSTAVI

Konec avgusta je bila 10. obletnica obstoja nogometnega kluba »Prešeren« Lesce-Radovljica. Čeprav z majhno zamudo, je bil predsednik kluba Lado Matjašič, ki je še vedno tudi aktivni igralec, dobre volje, ko sem ga obiskal. Čas nama sicer ni dopuščal, da bi se o nogometu v Lescah podrobneje pogovorila, kljub temu pa mi je Lado bežno lahko orisal 10-letno življenje kluba.

Kot je običajni vsak začetek težak, tako je bilo tudi z nogometom v Lescah. Navdušeni žonobrce so morali takrat začeti

Mladinsko nogometno moštvo »Prešeren« iz leta 1957, od katerega je ostalo le še nekaj igralcev, ki sedaj nastopajo v dresu prvega moštva

gotovo pa so dosegli največji uspeh 1954. leta, ko so na nogometnem turnirju za pokal ObLO Bled, osvojili prvo mesto. Med drugimi moštvi so v finalnem srečanju premagali kranjsko Mladost, ki je bila takrat v Ljubljansko-primorski ligi, kar s 5:0.

Kljub temu pa so imeli leški nogometaši, razen večne denarne stiske, vedno tudi velike preglavice, kako nasprotniku na igrišču postaviti najmočnejšo enajsterico. Doslej so le redki primeri, ko je NK »Prešeren« lahko nastopil s najboljšimi

tih najuspešnejši — v jeseniški skupini so bili vedno zmagovalci. Pionirji so trdno odločeni, da bodo tudi letos enako uspešni.

Mladincev nogometni klub letos nima. Tudi doslej je bilo vedno najtežje sestaviti mladinsko moštvo. Čeprav si uprava kluba prizadeva vzgajati tudi mladince, ji to ne uspe. Mladim nogometašim zapuste klub in se raje priključijo kot gledalci številnih prireditve, ki so med letno sezono na Bledu. Uprava kluba bo morala o tem vprašanju še temeljito razmisliti. S tem sicer ni rečeno, da klub mladincev sploh nima. Ima jih, vendar le nekaj in ti igrajo v A ali B moštvi. Nadejamo pa se lahko, da bodo prihodnje leto tekmovali tudi mladinci-nogometaši iz Lesc, saj je naraščaja med pionirji dovolj.

FaBo

Plavalne tekme gorenjske mladine na Bledu

Preteklo sredo so bile na Bledu plavalne tekme, na katerih je nastopilo okrog 160 plavalcev. Pionirjev in mladincev iz številnih gorenjskih šol. Taništvu za šolstvo v Kranju je organiziralo to tekmovanje z namenom, da bi pridobilo mladino za plavanje. Taka tekmovanja bodo odslej vsako leto ob koncu poletne sezone.

REZULTATI — A višja skupina — moški — 100 m prsno: 1. Milan Vrečar, Tekstilna šola Kranj 1:36,5, 2. Saša Obreza MŠ Jesenice 1:37,2; **100 m prsto:** 1. M. Toni, »ISKRA«, Kranj 1:10,7, 2. Anton Ramič, gimnazija Jesenice 1:13,7; **100 m hrbtno:** 1. Janez Pat, MŠ Jesenice 1:44,5, 2. Jože Benedik, Tekstilna šola Kranj 1:48,2; ekipno je zmagala ekipa »Iskrek« Kranj.

B višja skupina — ženske — 50 m prsno: 1. Minka Bobič, Vajenska šola Bled 52,6, 2. Marija Pirce, Trg. šola Kranj 52,9; **50 m prsto:** 1. Marija Korošec, gimnazija Jesenice 39,1, 2. Darinka

Grošelj, Tekstilna šola Kranj 44,1; **50 m hrbtno:** 1. Boža Rogač, Tekstilna šola Kranj 56,7, 2. Vida Koder, Tekstilna šola Kranj 1:11,3; ekipno je zmagala ekipa gimnazija Jesenice.

C nižja skupina — moški — 50 m prsno: 1. Janez Skovanič, Radovljica II 41,8, 2. Branko Stare, Kranj - Prešeren 45,7; **50 m prsto:** 1. Lado Jenko, Kranj - Prešeren 33,2, 2. Boris Gorjanec, Radovljica II 33,5; **50 m hrbtno:** 1. Milan Košnik, Kranj - Prešeren 36,3, 2. Miha Andonjšek, gimnazija Jesenice 39,6; ekipno je zmagala ekipa osem etke Prešeren Kranj.

C nižja skupina — ženske — 50 m prsno: 1. Katka Plemelj, Bled 45,1, 2. Nataša Poljak, Bled 46,3; **50 m prsto:** 1. Janja Jaklič, Radovljica II 41,2, 2. Olga Mihelič, Kranj - Prešeren 43,2; **50 m hrbtno:** 1. Studenka Mavlja, Radovljica II 45,2, 2. Marička Plemelj, Bled 51,0; ekipno je zmagala ekipa osem etke Bled.

J. B.

Strelstvo

REPREZENTANCA TRŽIČA JE BILA PRVA

Preddvor, 14. septembra. — Danes dopoldne je bilo v novo zgrajenem strelišču v Preddvoru prvenstveno strelsko tekmovanje reprezentanc gorenjskih mest, kot uvod v pričetek praznovanja Tedna strelstva, ki ga bodo gorenjski strelci praznovali od 14. do 21. septembra. Tekmovali so v 5-članskih ekipah z vojaško puško v vseh treh položajih s 300 možnimi krogi. Reprezentanca Tržiča je z velikim naskokom osvojila prehodni pokal OSO Kranj, ki ga je doslej branila reprezentanca Jesenic. — Vrstni red pa je naslednji: ekipno: 1. Tržič 967 krogov, 2. Skofja Loka 871 krogov, 3. Jesenice 867 krogov, 4. Radovljica 866 krogov in 5. Kranj 858 krogov — od 1500 možnih. Posamezniki: 1. Vili Bedina 210, 2. Milan Skocin 209, oba Tržič, 3. Franc Peternelj 208 krogov, Kranj.

-an

NA JAVORNIŠKEM ROVTU VELIKO ZANIMANJE ZA STRELSKI ŠPORT

Vaščani visokogorske vasi Javorniški rovt nad Javornikom, ki šteje 25 hiš, se do nedavnega niso ukvarjali s športom. Pred kratkim pa so ustanovili strelsko sekcijo, ki dela v sklopu strelske družine na Javorniku. Sekcija je zelo marljiva; imajo 3 zračne puške in je edina športna organizacija v vasi. Za strelstvo kažejo vaščani izredno zanimanje, saj so iz vsake hiše po 2 ali 3 člani aktivni strelci. — Razen članov delujejo v sekciji tudi žene, mladinci in pionirji.

PABERKI z Gorenjske

POSKUSI S PLANTAHOVSKO PŠENICO SO SE OBNESLI

V letošnji sezoni so na Dovjem in v Mojstrani štirje posestniki zasejali nekaj obdelovalnih površin s plantahovsko pšenico, potem ko so s predhodno analizo zemlje ugotovili, da je za to primerna. Po pridelku so ugotovili, da se je nova sorta odlično obnesla in nekateri so že sklenili, da bodo v prihodnje svoje setvene površine zasejali z novo vrsto pšenice. S.

LOVCI V GORENJI VASI SI GRADE DOM

V oktobru bo Lovska družina Gorenja vas dogradila visoko na Žirovskem vrhu lovski dom. Z vasio ga veže slikovita cesta, ki je sposobna za ves promet. Od vasi je dom oddaljen 7 km. K.

PREDAVANJE DR. FURLANA NA JESENICAH

Ob protituberkuloznem tednu je na Jesenicah predaval primarji dr. Furlan. Predavanje o pljučnem raku in proti tuberkulozi je privabilo v ponedeljek zvečer lepo število Jeseničanov v dvorano Čufarjevega gledališča. Občinstvo, ki je dvorano domala povsem napolnilo, je bilo hvaležno predavatelju za strokovno zdravstveno predavanje in želi, da bi s podobnimi zdravstveno-poučnimi temami še prišel med Jeseničane.

ZA ZDRAVE ZOBE NAŠIH OTROK

Komaj se je začelo novo šolsko leto, so se na območju Zdravstvenega doma Jesenice spet začeli specialni pregledi zob šolske mladine. Razen tega, da imajo ti preventivni ukrepi svoj praktični pomen, bodo hkrati pokazali tudi pomembnejše znanstvene rezultate, ker jih predvsem v ta namen

opravljajo. Ta »potujoča šolska ambulanta« je zdaj na delu v šolah v Zgornjesavski dolini.

-zk

ZADRUŽNI SVET V MAVČIČAH BO ŠTEL 35 ČLANOV

V Mavčičah so letos kmetije v sodelovanju z zadrugo na 5 hektarih pridelovali krompir, zdaj pa bodo na 5 do 6 hektarjih posejali pšenice italijanskih sort. Nezaupanje v sodelovanje so povečini še premagali.

KZ Mayšiče je dovolj močna in preveč oddaljena od drugih zadrug, da bi za njen teritorij prišlo v poštev kakršnokoli združevanje. Zadruga šteje 167 članov. V zadrugi svet bodo volili 35 članov, tudi mladino in žene. Aktiv mladim zadrugnikov se je letos izkazal zlasti z dobro udeležbo v zimski kmetijsko-gospodarski šoli, medtem ko na drugih področjih še ni zaživel.

-3-

SLAVKOV DOM BODO POVEČALI

Planinsko društvo v Medvodah je pred kratkim začelo preurejati svojo planinsko postojanko »Slavkov dom« pod Katarino. Dom bodo preuredili v lastni režiji; pomagali si bodo tudi s prostovoljnimi delom. Za gradnjo bodo porabili okrog 3 milijone dinarjev. Ko bo dom dograjen, ozir. adaptiran, se bo njegova zmogljivost povečala za 100 odstotkov.

Adaptacija doma je bila neobhodno potrebna, ker se je zlasti s popravilom in razširitvijo ceste do doma, po kateri je zdaj možen tudi dostop z avtomobili, tako povečal, da ni mogel več sprejeti številnih obiskovalcev.

-an

Tako je vsak dan ob 14. uri pod gaštevskim klancem, ko odhajajo Iskrani z dela

Prvo jesensko deževje in nabad sta Tomaža opomnila, da so čevlji odslužili. Takole je besedoval, ko si je strokovnjak, ki ogledoval edini par čevljev, ki jih je imel.

»Kajpada — čevlji so fuč!« Lajenje spodaj, luknje na vrhu. Če skozi podplate zamaka, še ni tako hudo. Čevljar ti podplate zakrpa, pa je. Če ti pa mezinec pogleda skozi vrhnje usnje, je pa bolj žaljava. Meni nič — tebi nič si ob štiri tisočake. Saj toliko menda stanejo novi čevlji, mar ne?

Zdajci je Tomaža zabeležilo pri srcu. Malo zavoljo štirih tisočakov, malo zaradi čevljev samih. Kaj vi veste, kakšne težave so spremljale ubogega Tomaža, ka-

dar je kupil nove čevlje! Neznansko nerodno mu je bilo. Na česti se ni mogel orestiti občutka, da vsi občudujejo njegove čevlje. »Prekleta zija!« si je vselej mislil sramežljivi Tomaž. »Kaj ni

Potrpežljivost

na vsem svetu nič zanimivejšega, kot moji čevlji?

Prvi neprijetnosti se je po navadi pridružil še ujedljivo škripanje usnja. Pravcata reklama za nove čevlje! O tistem, kako ga bodo novi čevlji spet ožulili, pa Tomaž raje ni razmišljal.

Dva dneva in tretjega pol je ubogega Tomaža pestila misel na nove čevlje, potlej se je odločil. Pohitel je na ulico in si mrzlično ogledoval čevlje v izloženih oknih. Kakšne bi kupil? Črne vse, kakor, toda vzorci so mu delali preglavice.

Tomaž je stal tesno ob izloženem oknu, tako tesno, da se mu je nos kar sploščil na izloženem steklu. Takole je razmišljal:

»Tisti črni z gumijevimi podplatami so prav čedni, pa niti dragi niso. Hm, 3.800 dinarjev. Ampak guma ni posebno priporočljiva. Po njej se rade potijo noge. (In ta nadloga je onegavila ubogega Tomaža, kar je pomnil!) Torej nič! Kaj pa tisti koničasti čevlji? Po modri so res, po modi. Ampak saj to sploh niso čevlji — to je prav o orožje! Če koga suneš... Primojdunaj, te čevlje bi morali prodajati z orožnim listom vred...«

Tomaž je stopil v prodajalno.

»Črne nizke čevlje bi rad,« je povedal svojo željo. »Kar navadne, s kapicami. Številka 40.«

Prodajalka je postavila predenj par črnih čevljev. Tomaž jih je bežno pogledal.

»So že pravi, kar zavijte jih!« »Jih ne boste pomerili?« se je vpljudno nasmehnila prodajalka. Nenavadno vprašanje je spravilo Tomaža v zadrego.

»Ne, ne... So že pravi! Na

podplate, bi znabiti ugotovil, da so mu v trgovini postregli s številko 39. Kakšna površnost!

Na vrata na nos je odhitel s čevlji v trgovino. V dobri veri, da ga tišče čevlji številka 40, je to pot zahteval številko 41. Prodajalka je brez ugovora ustregla njegovi želji. Še prej pa je romalo s policke najmanj 10 škatek. Primerne številke in vzorca, ki bi bil Tomažu po volji, namreč ni bilo kaj pri roki. Pri tem je nastala zmešnjava, da nikoli tega.

»Te-le bom vzel,« se je Tomaž končno odločil. »Kar zavijte jih!« »Kaj ko bi to pot vendarle pomerili?« je silila vanj prodajalka.

Jedetana, je spet Tomaža zaskrbelo! Prijelo ga je, da bi na vse grlo zakričal, kako grozno se mu poté noge. Končno se je pomerjanju izmuznil in odhitel proti domu.

Kar oddahnil se je, ko je obul nove čevlje. Nogi sta kar smuknili vanje. Pravzaprav so bili čevlji oblapni, veliki, preveliki. Nič ne de, vsaj ne bo tiščalo.

Ker se je dan nagibal k večeru, je Tomaž sklenil, da pojde ven v novih čevljih. Zdaj pod noč ljudje vsaj ne bodo opazili, da ima nove čevlje.

Ko je švedral po mestu, je bolj in bolj ugotavljal, da so čevlji resnično zelo veliki. Sezuvati so se mu pri vsakem koraku. Preklela na smola! Pa šele zdaj je to opazil, ko je tako daleč od doma. Preden bo spet doma, bo do krvi

podplate, bi znabiti ugotovil, da so mu v trgovini postregli s številko 39. Kakšna površnost!

Na vrata na nos je odhitel s čevlji v trgovino. V dobri veri, da ga tišče čevlji številka 40, je to pot zahteval številko 41. Prodajalka je brez ugovora ustregla njegovi želji. Še prej pa je romalo s policke najmanj 10 škatek. Primerne številke in vzorca, ki bi bil Tomažu po volji, namreč ni bilo kaj pri roki. Pri tem je nastala zmešnjava, da nikoli tega.

»Te-le bom vzel,« se je Tomaž končno odločil. »Kar zavijte jih!« »Kaj ko bi to pot vendarle pomerili?« je silila vanj prodajalka.

Jedetana, je spet Tomaža zaskrbelo! Prijelo ga je, da bi na vse grlo zakričal, kako grozno se mu poté noge. Končno se je pomerjanju izmuznil in odhitel proti domu.

Kar oddahnil se je, ko je obul nove čevlje. Nogi sta kar smuknili vanje. Pravzaprav so bili čevlji oblapni, veliki, preveliki. Nič ne de, vsaj ne bo tiščalo.

Ker se je dan nagibal k večeru, je Tomaž sklenil, da pojde ven v novih čevljih. Zdaj pod noč ljudje vsaj ne bodo opazili, da ima nove čevlje.

Ko je švedral po mestu, je bolj in bolj ugotavljal, da so čevlji resnično zelo veliki. Sezuvati so se mu pri vsakem koraku. Preklela na smola! Pa šele zdaj je to opazil, ko je tako daleč od doma. Preden bo spet doma, bo do krvi

na preizkušnji

vino. Ni še dobro ustopil skozi vrata, že se mu je vsula iz ust cela povodenj kletvice.

»Kaj mislite, da denaj kradem!« Pogledajte, kaj ste mi prodali! Dva različna vzorca. Pa še številko 42 po vrhu. Jez nosim številko 40, razumete?

»Nič — prosim! Ali je to tisto, čemur pravite kulturna postrežba? Kdo mi bo povrnil škodo. Teh čevljev vendar ne morem nositi. Kje ste še videli koga, ki bi nosil čevlje različnih vzorcev?«

Pa so končno spor le poravnali. Poiskali so še drugi par čevljev. Nerodnost ni taka! Od vsakega para je bil zdaj en čevljev že malce obnošen. Pa so se takole zme-nili. Tomaž naj plača še 2 tisočake in drugi par čevljev bo njegov.

Ves zadovoljen jo je mahnil Tomaž proti domu. Pod pazduho je stiskal dve škati — dva para čevljev. Od časa do časa je od veselja kar poskočil, ko je račun-al: dva para čevljev za 5.800 dinarjev. To je kupčija!

Doma si je Tomaž ves zadovoljen ogledoval čevlje. Zdajci je prebledel in iz prsi se mu je izvil stok. Iz rok sta mu zadrknila dva para čevljev številka 42.

Kaj ne nosi Tomaž že od mladih nog čevlje številka 40?

— — —

Pa boste morda rekli: »Jok, bratec, tako debelih nam pa že ne boš tvezel!« — Prav nič ne tvezem, primojdunaj da ne! To se je resnično primerilo nekomu v eni izmed kranjskih trgovin. S. Š.

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Prodaj večjo količino tepk (hruske) za mošt, Smarjetna gora 2, Kranj.

Prodaj hiško za zajčke, 2 gumi za voz, 1 zračnico in kompletno školko za stranišče, itd. Stare Janez Jelenčeva 27, Kranj.

Prodaj šivalni stroj »Singer«. Prešernova 6, Kranj.

V torek 9. septembra sem izgubil od Kokrice do tovarne »Sava« rdeč brezrokavnik. Poštenega najditelja naprošam, naj proti nagradi vrne na upravo lista pod »Dijake«.

Frizerko, prvovrstno moč, sprejem. Ponudbe pod »Dobra plača« v oglasni oddelci »Glasu Gorenjske«.

Iščem gospodinjstvo z malo pokojnine čeprav ima otroke. Stanovanje ima do smrti. Starosti naj bo od 40 do 60 let. Naslov v oglasnem oddelku.

Sprejem tovarniško delavko. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 15. SEPTEMBRA

8.05 Glasbena matineja.
9.00 Radijski roman — Jules Roy: Srečna dolina — XIV.
11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Gizela Prugel: temna hiša.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Ivan Šmid in Anton Seliskar: Mladina in gozdarstvo.
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Janez Bitenc: Slavni mojstri — slavne arije.
15.40 Listi iz domače književnosti — Bratko Kreft: Dve črtici.
16.00 V svetu opernih melodij.
17.10 Popevka tega tedna.
17.15 Srečno vožnjo! (Soferjem na poti.)
18.00 Družinski pogovori.
18.30 Priljubljene kvintetu Jožeta Kampiča.
20.00 Iz arhiva zabavne glasbe.
20.45 Pisatelji o sebi: Carlo Levi, Francesco Chiesa.
21.15 Posnetki iz Lugana.

TOREK, 16. SEPTEMBRA

8.40 Potopisi in spomini — Mimi Malenšek: Fragmenti iz Benetk.
10.10 Priljubljene zborovske skladbe.
11.00 Za dom in žene.
11.30 Oddaja za otroke a) Puškin: Pravljica o ribiču in ribici, b) »Otroci pojo«.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Tone Marolt: Stroj za pripravo zemlje za setev intenzivnih sort pšenice.
14.14 »Beli se jadro...« (Narodne popevke iz Dalmacije).
14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
15.40 Po slovenski planinski transverzali od Maribora do Kopra — XIII. — Od Triglava do zavetišča pod Špičko.
17.10 Za ljubitelje in poznavalce.
18.00 Kulturni pregled.
18.45 Domače aktualnosti.
20.45 Radijska igra — Herbert Eisenreich: Tako živimo in tako umiramo.
22.15 Za prijatelje jazza.

SREDA, 17. SEPTEMBRA

8.05 Iz Slovenije v Makedonijo.
8.40 Humoreska tega tedna — Jaroslav Hašek: Dve veselici.
9.00 Z našimi solisti in skladatelji.
9.45 Pet pevcev — pet popevk.
12.15 Kmetijski nasveti — Veterinar Erik Špiler: Antibiotiki v živinorejstvu.
13.30 Odlomki iz oper Julese Masseneta »Manon« in »Don Quichotte«.
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Gizela Prugel: Temna hiša.
15.40 Pri klasičnih mojstrih — Calderon: Novela iz Peruja.
16.00 Koncert po željah.
18.00 Sestanek ob šestih.
18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.
20.00 Charles Gounod: Faust — I. del.
22.15 Poje vokalni kvartet »The four Freshmen«.

OBJAVE

PLANINSKO DRUŠTVO KRANJ RAZPISUJE VEČ STALNIH MEST STREŽNEGA OSEBJA IN GOSPODINJSKIH POMOČNIKOV V OBEH POSTOJANKAH NA KRVAVCU

Pogoj za strežno osebje: kvalificiran gostinski delavec ali polkvalificiran z večletno prakso v gostinstvu, po možnosti z znanjem vsaj enega tujega jezika.

Nastop službe takoj ali po sporazumu. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe z opisom dosežanj zaposlitve in morebitnimi priporočili sprejema Planinsko društvo Kranj do vključno 20. 9. 1958.

PLANINSKO DRUŠTVO KRANJ razpisuje mesto OSKRBNIKA POSLOVODJE PLANINSKE POSTOJANKA NA KRVAVCU

Pogoj: kvalificiran gostinski delavec s prakso v gostinski stroki, po možnosti z znanjem vsaj enega tujega jezika.

ČETRTEK, 18. SEPTEMBRA

8.05 Pisana paleta.
9.00 Radijski roman — Branko Čopić: Ne žaluj bronasti stražar.
10.10 »Po belokranjskih livadah«.
11.00 Popevka v popevko.
11.30 Oddaja za cicibane — a) G. Strniša: Čivka; Miška ni marala zobka, b) Pesmi za naše male.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Milko Trstenjak: Obnova vinogradov in odbira trte.
13.30 Skladbe za razne instrumente.
14.15 Radijski leksikon.
15.40 S knjižnega trga.
16.00 Glasbene uganke.
18.00 Četrtekova reportaža.
18.45 Radijski nasveti — T. Ošemič: Sadni sokovi.
20.00 »Zabavne melodije 1958«.

PETEK, 19. SEPTEMBRA

11.00 Za dom in žene.
11.10 »Prijaši drevi, fantič moj«.
12.00 Zvoki s Havajev.
12.15 Kmetijski nasveti — dr. Julij Senegačnik: O zastrupitvah pri domačih živalih.
12.25 Prizori iz slovenskih oper.
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Za vesel začetek.
15.40 Iz svetovne književnosti: Pesmi Salvadora Quasimoda.
16.00 Koncert ob štirih.
17.10 Odprite sprejemnik!
18.00 Iz naših kolektivov.
18.30 Baritonist Thanos Burlos poje samospeve grških skladateljev.
18.45 Turistična oddaja.
20.00 »Zabavne melodije 1958«.

SOBOTA, 20. SEPTEMBRA

8.05 »Mladina poje« (Nastopajo pevci karniške gimnazije p. v. Viktorja Mihelčiča).
8.40 Ciganske melodije.
9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo: Za veles začetek.
9.30 Iz opernega sveta.
10.10 »Zabavne melodije 1958« — Opatija.
11.30 Pionirski tednik.
11.45 15 minut s Slovenskim oktetom.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Erik Eisel: Izkušnje s posamičnim krmiljenjem.
13.30 Orkestralne miniatüre.
14.15 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
16.00 Ura popevk in ritmov.
17.10 Slavni solisti pojo in igrajo.
18.00 Radijski leksikon.
18.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji.
18.45 Okno v svet: Ciper.
20.00 »Spoznavajmo svet in domovino«.
21.00 »Zabavne melodije 1958« — Opatija.

NEDELJA, 21. SEPTEMBRA

7.35 Vedri zvočki.
8.50 »Pod vaško lipo«.
10.10 Se pomnite, tovariši... Francček Mirtič: Ko mi je bilo petnajst let.
10.30 Početniške razglednice — Tone Pavček: Turizem na Kamnu.
11.30 P. I. Čajkovski: Fantazija za klavir in orkester, opus 56.
13.45 Za našo vas.
15.45 Pande Popovski govori o melioracijah in svilarstvu v Makedoniji.
16.30 Za prijetno popoldne igrajo mali zabavni ansambli.
18.07 Glasbeni mozaik.
21.00 Zabavni napravi.
21.30 Športna nedelja.
22.15 Cesar Franck: Sonata v D-duru.

Razpisano mesto je stalnega značaja. Nastop službe takoj ali po sporazumu.

Plača po dogovoru. Prednost imajo kandidati, ki so poročeni, da se zaposli tudi žena.

Samo resne ponudbe z morebitnimi priporočili in z opisom dosežanj službovanja sprejema Planinsko društvo Kranj do 29. septembra 1958.

Gostinska podjetja na Bledu, Bohinju, Jesenicah in v Kranju imajo še prosta učna mesta za poklice natakar, kuhar, gostinski slaščičar in hotelski vratar. Kandidati dobe informacije pri Gostinski zbornici v Kranju.

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata

ZAGARJA ANDREJA

se zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti ter »Agroservisu« iz Kranja za izkazano pomoč. Najlepša hvala za darovane vence.

Svojci

OBVESTILO

Združenje soferjev in avtomobilnikov LRS, podružnica Kranj, razpisuje trimesečni tečaj za pridobitev kvalifikacije in visoke kvalifikacije ter višjo kategorijo za poklicne soferje.

Prijave sprejema tov. Jeranko v dopoldanskih urah v Komunalnem servisu (Komunala), Mladinska ulica št. 1, Kranj, do vključno dne 20. septembra.

KINO

»RADIO« JESENICE, 15. in 16. septembra češki film »PROSIM ZAOSTRITE«. Od 17. do 19. septembra ameriški barvni film »STEKLENI ČEVELJČKI«.

»PLAVZ« JESENICE, 15. in 16. septembra amer. barv. film »ČLOVEK BREZ ZVEZDE«. 18. in 19. septembra amer. barv. film »RICHARD LEVJESRČNI«.

BLED, 15. septembra franc. dokumentarni film »SVET TIŠINE«. Od 16. do 18. oktobra nemški film — satira »STOTNIK IN NJEGOV JUNAK«.

RADOVLJICA, 16. in 17. septembra mehiški film »MIDVA«. 18. septembra jug. film »ČRNI BISER«. V torek ob 20. uri. V sredo in četrtek ob 17.30 in 20. uri.

DUPLICA, KAMNIK, 17. in 18. septembra ital. drama: »PREPOVEDANE ZVEZE«. V sredo in četrtek ob 20. uri.

NESREČE

SREČA V NESREČI

V petek popoldne je klepar Kleč popravljal streho jeseniške jeklarne. Med delom mu je spodrsnilo; padel je okoli 10 metrov globoko. Med padcem je potrgal žično napeljavo in padel na zaboj z maso. Očividci so se prestrašili, kajti menili so, da se je ponesrečenec hudo poškodoval. Ta pa je vstal in odšel sam na rešilno postajo. Tam so ugotovili, da ni hujše poškodovan. Imel je pač srečo; padec so namreč omilili pločevina, ki jo je imel takrat v rokah in žice, ki jih je med padanjem potrgal.

TRGOVSKA PODJETJA S POLJEDELSKIMI PRIDELKI KMETIJSKE ZADRUGE

KMETOVALCI

Nudimo Vam po ugodni ceni gajbice — jabučare velikosti JUG standarda.

ROLETA-MIZARSTVO — KRANJ

Iščemo MLAJŠE EKONOMISTE z višjo ali srednjo šolsko izobrazbo, s prakso in brez nje za delovna mesta:

- REFERENT ZA ANALIZO TRGA,
- REFERENT ZA PRODAJO IN
- REFERENT ZA ORGANIZACIJO.

Ponudbe pošljite na naslov: »Planika«, industrija obutve Kranj, kjer dobite tudi vse informacije.

Plan izvoza ne bo dosežen

TEŽAVE Z ISKANJEM TUJIH TRZIŠČ — NOVI AVTOMATI ZA PROIZVODNJO ŠIROKEGA POSTELJNEGA PLATNA — SUKALNICA POVPRASEVANJU TRGA NE MORE ZADOSTITI

V Bombažni predilnici in tkalnici v Trzinu se je v letošnjem prvem polletju nabralo v skladiščih precej blaga, ki ga na domačem tržišču niso mogli prodati. Z namenom, da našemu trgu zagotovijo zadostno količino artiklov, so morali namreč v začetku letošnjega leta prekiniti trgovinske stike z vsemi državami, v katere so zadnja leta izvažali. Izkazalo pa se je, da domači trg ni zmožen absorbirati vseh teh proizvodov, zato so bili prisiljeni, da spet poiščejo zunanja tržišča. S tem pa imajo zdaj, po prekinitvi, precejšnje težave. Trenutno izvažajo že v države Bližnjega vzhoda, trg pa iščejo tudi v Zahodni Nemčiji. Letos avgusta so izvozili 50.000 m² tkanin, medtem ko plan izvoza za letošnje leto določa 1.000.000 m². Tega zaradi še omenjenih težav ne bodo mogli doseči.

V letošnjem prvem polletju so v predilnici polletni plan presegli za

101,7%. V tem obratu bodo pričeli z obnovo strojnega parka. V tkalnici polletnega plana v kvadratnih metrih tkanin sicer niso dosegli (99%), ker so se morali prilagoditi tržišču, ki je povpraševalo zlasti po gostejših tkaninah. Letos so uvozili iz Češke 108 novih avtomatov za proizvodnjo širokega posteljnega platna. Novi stroji zdaj dobro delajo, v začetku pa so imeli na njih nekaj manjših okvar, ki

so jih sami popravili. V belilnici so letos za eno četrtno povečali proizvodnjo, ker so postavili nov (tretji) kotel za beljenje. Kupiti nameravajo tudi nov razpenjalni sušilni stroj. V sukalnici, ki je vedno vse leto polno obremenjena, so plan sicer povišali, kljub temu pa povpraševanju trga po sukalni preji ne morejo povsem zadostiti.

3-ler

Kako je s proračunskimi dohodki v radovljški občini

Realiziranih dohodkov je v radovljški občini manj kot jih predvideva načrt. Od planiranih 34 milijonov 540.000 dinarjev iz gospodarstva je bilo do avgusta realiziranih samo 19.751.703 dinarjev ali 38,2%. Vzrok za tako nizek realiziran dohodek moramo iskati v previsoko planiranem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka. Drugi vzrok pa je v tem, da podjetja sploh še niso delila dobička in torej od tega niso nič oddajala. Tudi velika razlika med planiranim številom zaposlenih in med dejanskim stanjem je vzrok,

da je bilo dohodkov od plač samo za 11.521.297 dinarjev namesto predvidenih 16.378.500 dinarjev. Tovarna »Elan« bi po planu n.p. morala imeti zaposlenih 507 delavcev, ima jih pa samo 361.

Podobno je tudi z dopolnilnimi proračunskimi prispevki iz osebnih dohodkov. Dohodki od prebivalstva so realizirani v znesku 35 milijonov 783.372 dinarjev ali 57,02% od zneska v letnem načrtu. Pričakujejo, da bodo ti dohodki uresničeni do konca leta vsaj 95%.

N.R.

Iz razgovora s predsednikom škofjeloške občine

Slaba turistična sezona

OBNOVA GOZDNIH KOMUNIKACIJ IN SADOVNJAKOV — IZREDNA LETINA — 90 MILIJONOV DINARJEV ZA NOVO SOLO NA TRATI — 4 MILIJONE DINARJEV KREDITA ZA UREDITEV PRIVATNIH SOB ZA TURISTE

»Oh, »dopust«, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo...« Prešeren je to zapel sicer nekoliko drugače, jaz pa sem zadnjič, ko sem obiskal predsednika škofjeloške občine in ga prosil za kratek razgovor o njihovem delu, te verze prikojil nekoliko po svoje. Čas dopustov je v glavnem za nami, za nami pa je tudi mrtva sezona, zato sva s predsednikom govorila več o perspektivah dela občine in njihovih svetov in manj o delu v zadnjih mesecih. Sicer je pa tudi to zanimivo!

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo

občine Škofja Loka bo na seji konec tega meseca obravnaval vprašanje gozdnih komunikacij. Med kmeti je namreč za gradnjo gozdnih poti, za pogozdovanje in sploh za urejanje gozdov, veliko zanimanje. V kmetijstvu pripravljajo obsežno akcijo za izboljšanje sadnega drevja na njihovem področju.

Posebna komisija je ugotovila, katera drevesa današnjim zahtevam modernega sadjarstva več ne ustrezajo. Vsa bolna ali stara drevesa bodo kmetje morali odstraniti iz svojih sadovnjakov in posaditi nova. Živinorejci so uspešni, da je

umetno osemenje zavzelo zlasti v Seški in Poljanski dolini že zavidljiv uspeh. Osemenjevalna služba je dobro organizirana. Imajo odlične strokovni kader, ki je opremljen s prevoznimi sredstvi. Živinorejci so z uspehi osemenovanja zadovoljni.

Izpolnitev polletnega plana bo obravnaval Svet za družbeni plan in finance. Petletni perspektivni plan kmetijstva se spričo modernih agrotehničnih ukrepov in letošnje dobre letine (starejši kmetiči ljudje pravijo, da tako dobre letine v vseh ozirom še ne pomnijo!) uspešno izvaja. Polletni plan škofjeloške občine je v glavnem dosežen, pa tudi dohodki proračuna kar v redu dotekajo.

Solski prostori so v Škofji Loki prav tako pereč problem, kot v Kranju ali povsod v naših večjih industrijskih središčih. Proti pričakovanju so morali uvesti v šole tri izmene. V načrtu OLO Kranj je sicer že gradnja nove osemletne šole na Trati, ObLO Škofja Loka pa bo uresničenje tega načrta pospešilo. Solo bodo verjetno pričeli graditi že drugo leto, in sicer v dveh etapah. V prvi bodo zgradili šolo samo z desetimi učilnicami, v drugi pa telovadnico. Šola bo veljala 90 milijonov dinarjev (70 milijonov dinarjev šola in 20 milijonov dinarjev telovadnica). Teh sredstev pa ne bo moč dobiti samo iz občinskega proračuna in stanovanjskega sklada, temveč bodo morala priškočiti na pomoč podjetja loške komunne. Nova šola bo sedanjo osemletko zelo razbremenila.

Svet za blagovni promet bi moral v krajem obravnavati letošnjo turistično sezono v Škofji Loki, vendar material za to še ni pripravljen. Pred letošnjo sezono je občina dala privatnikom 4 milijone dinarjev kredita po zelo ugodnih pogojih za opremo sob, ki bi jih po potrebi potem nudili v uporabo turistom. Ugotovili pa so, da privatniki, ki so kredit prejeli, sob niso opremlili ali pa turistov niso hoteli sprejeti. Znašli so se pač in so kredit izkoristili za ureditev stanovanj, na obvezo do občine pa so pozabili. Tako iznajdljivost pa je treba ostro grajati. Zato je tudi bila letošnja turistična sezona v Škofji Loki dokaj klavarna. Krivda za to leži tudi na gostinskih obratih in majhnih turističnih kapacitetah kraja.

V zvezi z ustanovitvijo okrajnega servisa za prevozne storitve državnih organov in zavodov je predsednik ObLO Škofja Loka izjavil, da ne nameravajo ustanoviti svojega servisa in se tudi ne bodo priključili okrajnemu, ker prevoznih sredstev sploh nimajo in bi bilo to brez smisla. Kolikor je potrebno, se poslužujejo taksija, njihovi referenti pa imajo svoja motorna kolesa.

3-ler

Javorniški strelci so obiskali prirodnike JLA na meji

Pred pričetkom letošnjega šolskega leta je 30 pionirjev-strelcev iz Javornika pri Jesenicah pod vodstvom starejših članov obiskalo graničarje na 2000 m visoki gori Belščici na jugoslovansko-avstrijski meji. Graničarji so jih lepo sprejeli, nato pa so v karavli izvedli prijateljsko strelsko tekmovanje z račno puško. Prvo mesto so osvojili člani JLA, druga graničarji in tretje pionirji.

Nekaj pred tem pa so isti strelci obiskali graničarsko edinico na Bohinjski Beli. Tudi tu so bili nadvse prisrčno sprejeti in pogosteni. Tudi s temi pripadniki Jugoslovanske ljudske armade so izvedli prijateljsko strelsko tekmovanje z račno puško. Po končanem tekmovanju so jim pripadniki JLA razkazali njihove vojaške in druge zanimivosti. Takega sodelovanja so naši graničarji, ki neumorno čuvajo naše meje, zelo veseli.

-an